

אי צדקות המישייך

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי

ג' בשבט תשפ"ה | שבת קודש | ג' ליוז 134

פרשת בא

וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית-אֲבֹתָהוּ
שֶׂה לְבֵית

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	ציאה	ד"ת
ירושלים	16:37*	17:17	18:24
חיפה	16:55	17:15	18:21
באר שבע	16:58	17:18	18:24
תל אביב	16:54	17:14	18:21

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הולדת דוד-יקוא

יום ראשון - ד' שבט

רבי חיים משה אלישר, ראש"צ, מח"ס משה האיש | רבי עזרא עבאדי שני מחכמי אר"צ המקובלים, מחו"ר פורת יוסף | רבי ישראל אביחצירא בנא סאלי, תש"ם, קבור בנתיבות | רבי משה לייב מסאסוב, תקס"ו | רבי רחמים מלמד הכהן, מח"ס כסא רחמים | רבי אברהם מקאליסק, תק"ע | רבי יצחק שמעון אפרייאת מרביני ספרו, תשכ"ה | רבי ישראל חורף מסטנוב בעל תפארת ישראל

יום שני - ה' שבט

רבי שלמה הכהן, מח"ס לך שלמה | רבי חיים דוד חזן, מח"ס נדיב לב, הראשון לציון | רבי מאיר ישראל ראב"ד פאס | רבי יעקב הכהן, מרביני ג'רבה, מח"ס בכור יעקב, תשי"ט | רבי יהודה אריה ליב מגור בעל השפת אמת, תרס"ה | רבי יצחק איזיק וייס בן האדמו"ר מספינקא, תדש"ם | רבי יעקב כהן השני, מח"ס בכור יעקב | רבי יעקב יום טוב ברקוביץ, מח"ס שמחת יעקב, תדש"ם | רבי יעקב כהן השני, מח"ס בכור יעקב | רבי יעקב יום טוב ברקוביץ, מח"ס שמחת יעקב, תדש"ם | רבי חיים ישעיה הכהן, מח"ס מסגרת השלחן, תרע"ג

יום שלישי - ו' שבט

ו. רבי שמואל עזראי ראב"ד העדה המערבית בירושלים, תשט"ו | רבי חיים צבי טיטלבוים, מח"ס עצי חיים מסיגועט | רבי דוד חיים נכד הבן איש חי, תשמ"ג | רבי שמעון גבאי, נתניה, התשע"ב, רבי נסים מויאל, ר"מ למען שמו באברהם, תשע"ח.

יום רביעי - ז' שבט

ז. רבי מאיר רפאל, מח"ס ליקוטי שושנים, תשל"ב | רבי דוד האדמו"ר מלעלוב, תקע"ד | הרב מרדכי דוד לוין, מייסבית עץ חיים - תשכ"ז. | רבי יחזקאל אלעזר אבולעפיה מחכמי טבריה | רבי אברהם חיים בורגל השני, מח"ס חוקי חיים | רבי יחזקאל פרצוביץ משגיח ישיבת תפארת צבי, תשל"ב | רבי מרדכי דוד לוין, מח"ס דרכי דוד על הש"ס, תשכ"ז | רבי נחמני סעדיה לוי ממקובלי ירושלים, תשנ"ה

יום חמישי - ח' שבט

ח. רבי יוסף נסים בן דהאן, מח"ס מעשה בראשית | רבי מכלוף בן רבי אליהו אביחצירא, תש"מ, קבור בהר הזיתים | רבי יוסף מאיר כהנא האדמו"ר מספינקא ירושלים, תשל"ח | רבי חיים וואלקו מגדולי רבני מצרים | רבי עקיבא אביטבול | רבי יצחק טייב, מח"ס ערך השלחן | רבי יוסף גיעאן אב"ד בגווי, תש"ך

יום שישי - ט' שבט

ט. רבי רפאל ישעיה אזולאי בן רבינו החיד"א | רבינו נסים מגירונדי, חידישי הר"ן, תקל"ו | רבי נתנאל חבובה, בעל קרבן נתנאל, התרע"ו | רבי אברהם אשכנזי הראשון לציון | רבי אליהו בר"מ ישראל, מח"ס קול אליהו | רבי יהוסף שווארץ, מח"ס תבואות שמש תבואות ארץ | רבי אברהם אמינוף תלמודי רבי ראשי לעדת הבוכרים | רבי יעקב קטינא, מח"ס רחמי האב

יום שבת - י' שבט

י. רבי רחמים חי חיותה הכהן, מח"ס שמחת כהן, תשי"ט | רבי שלום מזרחי ידידי שרעבי (ב"ר יצחק) רבינו הרש"ש, ראש המקובלים וישיבת בית אל, התקל"ז | רבי יוסף יצחק האדמו"ר מהר"ץ מחב"ד, תש"י | רבי אליהו עבד מחכמי אר"צ המקובלים | רבי יוסף צבי סלנט, מח"ס באר יוסף, תשמ"א | רבי יצחק איזיק שר

מופדות המייש"ר

הידור מצווה

התביעת לספרי תורה, תפריין ומיוויות בפיקוחו של מו"ר שליט"א וכן כל ספרי מו"ר

שלוחה 5

לעריכת אזכרות

באירחות צהריים של אברכי ורבני הישיבה כולל סעודת ורבני תורה וקדוש כולל תיעוד שישלח אליכם ביואטסאפ

שלוחה 7 או ביואטסאפ

פריון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנערך מדי יום ע"י מו"ר גיורל המקובלים

שלוחה 3 או ביואטסאפ

קביעת פגישה למו"ר

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הציבור מתבקש בכל לשון של בקשה לא לרגיע ללא קביעת תור מראש

רמיקון נפטרים
ע"י מניין אברכים באופן פרטי ליקורך ללא שניות
טספים שלוחה 7

כולל לאברכים מצוינים החזקת אברך
ללימוד התורה הקדושה להחזקתן

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה
שאל את הבנות או היכנס לאחר הישיבה

מכון להוצאת ספרים
ניתן להקדיש לעז

תהלים לילדים
להזכרת שמות בלימוד התהלים
לילדים שלוחה 11

חלוקת ספרי הוזהר הוזהר
ללא עלות שלוחה 4

לקבלת ההלכה הוסמת כ-2 דק של הלכות
יש לשלוח בקשה ביואטסאפ

בית הוראה שאלות אקטואליות
בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לבחורים תפירת התורה
שלוחה 10

הכל בטלפון אורז:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4 בת-ים
טכ"מן וואצאפ 054-4776356 | קו שמינית שיעורים: 073-3718129

שיוצא: צחק שראף 'אמר
054-655-4554

משולחן המלך

פגנים מוסרים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נדי הי"ד

מעלת חודש שבט

שכט' - שנתבשר בשורות טובות - כבר התחיל חודש שבט, שיש בו מיתוק הדינים ובשורות טובות. חודש שבט, מזל "דלי". הדלי הוא כלי שבו שואבים מים. בחודש הזה כבר ירדו רוב גשמי הברכה, והבורות כבר נתמלאו מים. הבארות עולות על גדותיהן, ושאיבת המים בדליים נעשית בקלות, כי יש שפע של מים הממלאים את הבור עד למעלה. המים הם רמז לתורה – "הוי כל צמא לכו למים". זהו שפע של תורה ויראת שמים. "דלי" זה אותיות "לד". האדם צריך למלא את הדלי במים ולהשקות בהם את ילדיו, ללמד אותם תורה ומצוות. **בחודש שבט מברכים על הפירות. הפירות הם הילדים, בעוד שהשורשים הם האבות. הגזע מסמל את ההורים, והפירות הם דור העתיד.** לכן, "דלי" הוא ראשי תיבות: "דור לדור ישבח מעשיך", שהאדם צריך להעביר את התורה מדור לדור. וזה מה שדרוש לנו עכשיו, בפרט שבחודש הזה נפתחים מעייני החוכמה, כי כתוב "הואיל משה באר את התורה הזאת לעיני כל ישראל", וזה היה בחודש שבט. משה רבנו באר את התורה הזאת לעיני כל ישראל, מראש חודש שבט ועד ז' באדר, יום פטירתו. הוא דרש את התורה וכאר אותה לפני בני ישראל בלי הפסקה, כך גם אומר ה"אבני נזר" – "אני מרגיש הברל בין הלימוד שלפני חודש שבט ללימוד של חודש שבט, יש לי הברל גדול בלימוד". לכן, חשוב מאוד לנצל את הזמן הגדול הזה.

התורה תביא את הישועה

"ושמתי פדות בין עמי ובין עמך, למחר יהיה האות הזה" – אומר רבנו יוסף חיים זי"ע: "ושמתי פדות בין עמי ובין עמך" – "עמך" זה בגימטריא 130. "עמי" זה בגימ' 120. ההבדל בין גי' ליהודי הוא 10 המכות. פה רמז הקב"ה לפרעה שהכביד את ליבו, "ושמתי פדות" – כלומר, את ההפרש שבין "עמי" ל"עמך", שהוא 10 המכות.

ראש הישיבה היה אומר על דברי "בעל הטורים", שהמילה "פדת" כתובה כאן בכתיב חסר. בתהילים המילה הזו מופיעה פעמיים: "פדות שלח לעמו" – שם זה בכתיב מלא. אומר ראש הישיבה, שבגאולה הזאת, ממצרים, ה"פדות" חסרה ו', כי היא עדיין לא הגאולה השלמה. אבל "למחר", כלומר, לעתיד לבוא, תתוסף האות ו' ותהיה "פדות" מלאה וגאולה שלמה. ומדי האות ו' היא מרמזת על התורה, על ה"תפארת".

שילמות? מי שאוכל צריך לשלם! הוא ענה להם: "אין לי אפשרות לשלם עכשיו". אמרו לו: "אין דבר כזה. אתה לא יוצא מפה בלי לשלם!" אבל הוא טען: "אין לי כסף. אם אתם רוצים, אתם יכולים לקרוע לי את הבטן ולקחת חזרה את האוכל..." בעל המסעדה היה פיקח, ואמר: "אל תדאג..." מה עשה? כך את האיש במחצלת שכסתה גם את כל ראשו, והשכיבו בכניסה למסעדה. כל מי שנכנס, מיד היה שואל מה זה, ובעת המסעדה היה מסביר להם: "אין מי שיטפל בקבורתו. צריך כסף לשם כך..." וכך, כל אחד נתן 10 שקל, חמש שקל. בסוף בא אחד שידע את האמת ואמר: "שמע, שחרר אותו כבר..." אמר לו: "חכה..." עד שלא אנבה את כל החוב שלי, לא אכפת לי שידרכו עליו ויבעטו בו. המת הזה יכול לקפוץ, אבל אני לא אשחרר אותו..."

והנמשל: משה רבנו, עליו השלום, חפץ בגאולת ישראל יום אחד קודם, ואילו הקב"ה האריך את גאולתם, כשהוא מביא על המצרים עוד מכה ועוד מכה. אמר משה: "ריבונו של עולם, למה אתה מכביד את ליבו?" **"אמר לו הקב"ה: 'עד שלא אנבה מהמצרים על כל מה שציערו את הילדים שלי ופגעו באמונתם ב', לא אפסיק את המכות!'** ואז, עם ישראל הרבה בתפילות עוד ועוד, אך ה' אמר: "אני צריך לגבות מהם את כל ה'פרוטות', את כל ניצוצות קדושה". כפי שאמר רבי יוסף חיים, "שעל ידי התפילות האלה, על ידי המעשים טובים של בני, ששומחים במפלת נוגשיהם וזועקים אל ה' על כל מכה שהמצרים מקבלים – על ידי התפילות האלה נעשה הכיבוד. לכן הכביד ה' את לב פרעה, כדי שיוסיפו עם ישראל להתפלל ויגמרו לתקן את כל הניצוצות, כמו שעשה אותו בעל מסעדה במשלו של הבן איש חי, שהיה מעכב אותו עד שיחזיר לעצמו את כל ה'פרוטות'..."

"כי אני הכבדתי את ליבו, למען שתי אותותי אלה בקרבך" – מה זה "אותותי"? אלה ניצוצות הקדושה שנותרו במצריים, שהקב"ה ביקש להוציאן משם.

מכת הארבה

בכל המכות עד עכשיו, המצרים הושפלו עד עפר, וכולם ראו את יד הבורא. במכת ארבה הקב"ה היה צריך להכביד את לב פרעה יותר משאר המכות, כי פרעה חשב שיש פה שתי "דרכים" ושתי "תרכיזות" – מן העבר האחד היו המצרים והאלוה שלהם, שהוא הטלה, ומן העבר השני היה עם ישראל והשם אלקיו. עמו. פרעה לא רצה להשתעבד לטענות של עם ישראל, ואמר "אני בשלי, והם - שילכו". עם ישראל מייצג את צד הקדושה, ופרעה מייצג את

התורה היא ה"גוף". בגאולה זו, בגאולת מצרים, מכיוון שעם ישראל עוד לא קיבלו את התורה, הגאולה אינה שלמה. אבל לעתיד, אחרי שיקבלו את התורה, אז בעזרת השם תהיה גאולה אמיתית ושלמה.

לכן כתוב, "החיטה והכוסמת לא נוכו, כי אפילות הנה" – "חיטה" היא בגימטריא 22, שזה כ"ב אותיות התורה. "כסמת" זה אותיות "מסכת", שאדם לומד ומסיים

מסכת. החיטה והכוסמת "לא נוכו", מלשון נפילה, כי התורה והמסכתות שהאדם לומד אף פעם לא נופלות – "כי אפילות הנה" – כשאדם לומד תורה, הוא זוכה לישועה.

"ויאמר השם אל משה בא אל פרעה" – אמר לו "בא" – שהוא בגימ' שלוש, והכוונה שנשארו בסך הכל עוד שלוש מכות לתת לפרעה, ואז תראה איך אשמח את עם ישראל, ואיוז שמחה תהיה בכל העולמות.

"כי אני הכבדתי את ליבו" – רבי יוסף חיים זי"ע מביא על זה משל: היה רשע אחד, בן בליעל, שכא למסעדת יוקרה, מסעדה שכל העשירים והנגידים נהגו לבוא לאכול בה. כל מנה במסעדה הזו עולה חמש-מאות או אלף שקל. הרשע הזה נכנס למסעדה עם עניבה ותיק ג'יימס בונד, התיישב שם, וביקש מהמלצר שיגיש לפניו ממיטב המאכלים והיינות היקרים. אח"כ, כשרצה לצאת, שאלו אותו: "סליחה, אדוני. האם

מפי מרן מר"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השניעור
השבועי

דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

יזכה אותנו "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".
אמן כן יהי רצון.

שמחת האבות במפלת מצרים

האבות הקדושים וכל צבאות מעלה, כולם בכו כשעם ישראל ירדו לגלות מצריים. אמרו לו אברהם יצחק ויעקב לקב"ה: "מה אתה עושה, ריבוננו של עולם? תרחם עלינו. תראה לאן אתה מוריד את הילדים, לאן אתה מוריד את הצאן? מה יהיה איתם?" אמר להם הקב"ה: "אתם רואים עכשיו את הגלות, אבל עוד מעט אני מוציא אותם משם, ואז תראו גם איך אני מוציא אותם, ותשמחו. ואכן, בכל מכה ומכה היו האבות עומדים יחד עם כל השבטים, ושמחים שהנה, עכשיו בניהם יוצאים. אך למעשה, הם עוד לא יצאו. כך היתה עוד מכה ועוד מכה – עד עשר פעמים, ורק אז יצאו. איזו שמחה הייתה שם... תארו לכם שכל צבאות השמיים עומדים, ומגיעה המכה הראשונה, וכולם אומרים "הנה, עכשיו הם יוצאים..." אך לא, מיד באה מכה נוספת. וכך עשר פעמים, עשר מכות, שהעלל את הניצוצות מעשר הספירות של הקליפות.

אמר ה"בן איש חי": משל ליהודי אחד שהלך בדרך ומצא עשרת אלפים דולרים. איזו שמחה הייתה לו... עכשיו הוא יוכל לסדר את כל העניינים שלו. היה לו חבר אחר, שהלך בדרך ומצא אלף דולרים, וגם הוא שמח מאוד, אבל החבר שלו מצא עשר אלף... אחרי כמה שעות הוא מצא עוד אלף דולר ושוב הוא שמח. אחרי עוד כמה שעות, הוא שוב מצא אלף דולר – כך הוא מצא עשר פעמים סכום של אלף דולר. מי יותר שמח? זה שמצא עשר פעמים אלף, כי הוא שמח עשר פעמים. כך הקב"ה נתן לעם ישראל ולאבות הקדושים לשמוח כמה וכמה פעמים במכות שהנחית על המצרים.

ואז, אומר משה לפרעה: "דרך שלושת ימים נלך" – יום אחד כנגד "העולם הזה", יום אחד כנגד "מדות המשיח" ויום אחד כנגד "העולם הבא". אם האדם מנצל את היום "הראשון" כשהוא כאן בעולם הזה, ולומד את התורה הקדושה, ועושה כל מעשיו לשם שמיים ומכבד את ניצוצות הקדושה, אזי זוכה בעולם הזה, ולומד את התורה ואחר כך גם לעולם הבא. אבל "אם תעובני יום, יומיים אעזובך" – אם ביום האחד הזה, בעולם הזה, האדם לא

האמא ימתיק את זה. אבל המינקת התגדרה, ואמרה שהיא לא מוכנה לשחות את התרופה, כי היא לא תהרס את הגוף שלה בשבילו... האבא לא ידע מה לעשות, והוא הלך כרוכב וככה. ראה אותו חבר שלו ושאל: "למה אתה בוכה?" אז הוא סיפר לו... אמר לו: "לך תתבע אותה בכית המשפט." שאל האבא: "מה יעזור לי לתבע אותה בכית המשפט? היא לא חייבת לי כלום." אמר לו החבר: "אני עורך דין. תבע אותה, ואני אבוא איתך." כבר באותו יום תבע אותה האבא בכית משפט, אחרי שהסביר לשופט כמה זה דחוף. החבר העורך דין, שהיה אדם חכם, גם הוא בא איתו. אחרי ששמע השופט את דברי האבא, חזרה המינקת על טענתה: "אני לא מוכנה להרוס את הגוף שלי עם התרופות המרות." אמר השופט: "היא צודקת!" בא העורך דין ואמר: "אדוני השופט, אני רוצה לשאול אותך. התינוק הזה הוא רק בן כמה חודשים. מה הוא אוכל? במכה? ביסלי? מה, הוא אוכל מנות במסעדה? ברור שלא. הוא גיוון רק מוחלב. מאיפה הוא קיבל את החידק? למינקת היה את החידק, והיא העבירה לו אותו דרך החלב שלה. לכן, באותה צורה שהיא העבירה לו את החידק, כה היא צריכה להביא לו את הרפואה..." שמע זאת השופט, ואורו עיניו. הוא מיד הורה למינקת: "את חייבת לשחות מיד את המינן הדרוש של התרופה המרה, כדי שהילד יבריא." עוד הוסיף, שגם אם היא לא תרצה, ייתנו לה את התרופה בעל כורחה. כך גם עם ישראל, שהיו "תינוקות שאין בהם חטא", עד ש"ירדעו אותנו המצרים" – המצרים עשו אותם רעים. הם פגעו באמונה שלהם, עד שבמשך הזמן היא הלכה ונחלשה.

מי קלקל אותם? פרעה קלקל את עם ישראל, ולכן הוא צריך לשחות את כוס התרעלה, כדי שהילדים של השם יהיו בריאים. לכן הוא חייב לקבל את המכות. שה'

אחרא. הם מייצגים את הטוב, ופרעה מייצג את הרע. הם מייצגים את היכולות הקדושה ואת הספירות, והוא מייצג את ה"תנין", את ה"נחש" הגדול. במכת ארבה המצרים שמחו, כי כל הבית שלהם התמלא בחביות מלאות בארבה כבוש ומוכן לאכילה. אמר הקב"ה: "הם שמחים וחושבים שהרע זה טוב ואפשר ליהנות ממנו?" מיד, "ויהפוך ה' רוח ים, וישא את הארבה. לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים." אפילו הארבה ששמו בחביות ומלחו אותם, הקב"ה נתן בהם רוח חיים, והם פרחו משם. יש אומרים שהקב"ה לא החייה אותם, אלא כל ארבה חי בא ולקח על גבו כמה מהמתים, והתעופף משם... כמכה הזאת, נסתרה דרכו ומשנתו של פרעה. הוא חשב ש"כל אחד ודרכו שלו", אך ה' אמר לו: "אתה תקבל את המכות הגדולות שמגיעות לך". פרעה קיבל שבע מכות, וכבר חמו כוחותיו הטבעיים שאותם מסמל המספר שבע, שנברא העולם בשבעה ימים. אבל למעלה משבע זה כבר "מעל הטבע". אמר הקב"ה: "אני הוא שהכבדתי את ליבך" – זה כבר לא טבעי. זהו דבר שלמעלה מן הטבע. ולמה כל זה? "למען תספר באוזני בןך וכן בןך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בם, וידעתם כי אני ה'." כלומר, מי שגרם ל"מחלה", הוא זה שצריך להביא את הרפואה. ה' הכביד את לב פרעה כדי להרבות מופתים, וזאת כדי שתספר באוזני בןך.

אם כך, יכולים לשאול: "האם זהו צדק?" הרי פרעה כבר רצה להוציאם, ובכל זאת ה' הכביד את ליבו. היכן הוא הצדק? אלא, רבותינו הסבירו זאת על דרך משל: היה יהודי, שהרבה שנים לא היו לו ילדים. לאחר שנים רבות, הקב"ה חנן אותו בכך, אבל אז, אחרי שבוע נפטרה אשתו. אמר: "מה הרווחתו? אז יש בן, אבל אין לו אימא..." שכן היהודי מינקת שתטפל בבנו, אבל אחרי חמישה חודשים נפלה עליו צרה נוספת. הילד נדבק באיזה חיידק, והרופאים אמרו שמהחידק הזה אי אפשר לצאת, כי מדובר בילד קטן שצריך לשחות תרופות מרות. אמרו למינקת שאם היא רוצה שהילד יבריא, היא צריכה לשחות את התרופה המרה, והתינוק יקבל אותה דרך החלב שלה, ואז יתרפא. החלב של

"ברכות שמים מעל"

הגיליון מוקדש להצלחות יידיש
אחוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו

רבי דוד בן אסתר הי"ו ורעייתו
הצדקנית נטלי חיה בת רשל
תחי' וילדיה הנעימים, השם
ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן.

בדרך אליכם, עד לפתח הבית!
03-5520004

זכנו להיות שותפים בהחזקת התורה ולומדיה

בתרומה חודשית של 50 ₪

התמונה הייחודית

משולחן
המלך

קידוש הלבנה כשעדין
יום בא"י

ב"פרקי דרבי אליעזר" כתוב על הפסוק: "אלוקים ניצב בעדתי אל-ל", שכל פעם שבית הדין היה יושב לקדש את החודש, תמיד היה נשמע בת קול משמיים שאומר: "החודש הזה לכם" - כך כתוב ב"פרקי דרבי אליעזר".

נס ברכת הלבנה

מצות קידוש החודש היתה המצווה הראשונה שנצטוו
בכה עם ישראל, לקראת רגע הולדתם כעם ביציאת
מצרים. עם ישראל נמשלו ללכנה, והתחדשות הלכנה
מלמדת על עם ישראל. זה היסוד של עם ישראל.

האבות? כי היה עליהם לתקן את חטא אדם הראשון, שפגם כנר"ן (נפש, רוח, נשמה). אברהם, שהושלך לכבשן האש, תיקן את "נפש". יצחק תיקן בשעת העקידה את "רוח", כשפרחה רוחו. יעקב, שסבל ייסורים יותר מאבותיו, תיקן את "נשמה". שהפגם שלה גדול יותר מכול. לכן, כדי לתקן את ה"נפש" של אדם הראשון, היו צריכים לשבת בגלות ארבע מאות ושלשים שנה ("נפש" בגימטריא ארבע מאות ושלשים). כדי לתקן את "רוח", היו צריכים לשבת בגלות מצרים מאתיים וחמש עשרה שנה, כמניין רוח. כדי לתקן את ה"נשמה", היו צריכים לשבת שם ארבע מאות שנה כמניין "הנשמה". כל זה מרומז בפסוק: **"ולא שמעו אל משה מקצת רוח"** – כיון שידעו ישראל שעליהם לשהות במצרים כמניין "מקצת", היינו ארבע מאות ושלשים שנה, בעוד שהם היו שם רק כמניין "רוח", לכן חששו שיצטרכו לתקן במצרים כל חלק בפני עצמו, ויהיה עליהם להישאר בגלות עוד ת"ל שנה, כמניין "נפש", ועוד תשנה כמניין "הנשמה", ולפיכך לא שמעו אל משה המבשרם כי עתה הוא זמן גאולתם.

עמ"י נמצא בגלות קשה וזקוק לרחמים רבים. מה צריך אדם לעשות כדי לצאת מהגלות ברחמים? הוא צריך להרבות בקירוב הלכות. כתוב: **"אין כן דוד בא, עד שיכלו כל הנשמות שבגוף"**. איך יכלו? ע"י קירוב הלכות והרוקים בסכלות ובנחת, ואז הם חוזרים בתשובה והולכים בדרך השם. זוהי זכות גדולה לאדם, כי כל מה שאחרים יקבלו ע"י החזרה בתשובה והמצוות שיעשו, גם הוא יקבל שכר על כך.

גלות אדום קשה מכולם

ה"מגלה עמוקות" מוסיף, ששלוש הלשונות הראשונות נאמרו בפסוק אחד, ואילו הלשון הרביעית, "ולקחתי", כתובה בפסוק אחר. מכאן, שגלות אֲדום שקולה כנגד כל שלוש הגלויות הקודמות. דרשו רבותינו, שארבע החיות הטמאות הכתובות בפרשת שמיני ואסורות באכילה – **גמל, שפן, ארנבת וחזיר** – הן **כנגד ארבע גלויות**. משה רבנו סידר בפרשת ראה את שלושת החיות הטמאות בפסוק אחד – "גמל, שפן, ארנבת" – ואת החיה הרביעית, "החזיר", שהיא כנגד גלות אדום, בפסוק בפני עצמו. ללמדנו, שגלות אדום שקולה כנגד כל הגלויות, ולכן היא כ"ב ארוכה, ולכן גם הגאולה הרביעית, "**ולקחתי**" שקולה כנגד כל הגאולות. ה"מגלה עמוקות" אומר, שהדבר רמזו בפסוק המתאר את יעקב אבינו בדרכו לחזק: "**וירא והנה כאר בשדה, והנה שם שלושה עדרי צאן רובעים עליה, כי מן הכאר ההיא ישקו כל העדרים**", ואחר כך כתוב: "**והאבן גדולה על פי הכאר**" – "שלושה עדרי צאן" הם שלוש גלויות: בבל, מדי ויוון, ואילו "האבן גדולה" היא גלות אדום. בשלוש הגלויות לא מוזכרת גלות מצרים, כי היא השורש של שלוש הגלויות, כנגד "קוץ" האות י' בשם הוי-ה ברוך הוא.

בכרית בן הכתרים כתוב: "ועבדים ועינו אותם ארבע מאות שנה", ואחר כך כתוב בפסוק אחר: "יהי מקץ ארבע מאות ושלשים שנה". כמו כן, מאתיים וחמש עשרה שנה מלידת משה יצאו ממצרים.

סיבת הצרות של האבות

בעל ה"זרע בִּרְךְ" כותב בשם מורו ורבו ה"מגלה עמוקות": למה עברו תלאות והרפתקאות רבות על

הגיליון מוקדש להצלחת יורדני
אהוב ליבני תעמד תורה וחסד
בכל ליבני ונפשו
רבי **שי** בן **רות** ה"ו ורעיייתו
הציקנית **יסמין** בת **פאני** תחי'
וילדיו הנעמנים, השם ישמכם
ויחזיהם בבריאות ושובע
שמחות אמן.

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח חד פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצליחתכם, שולט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

משולחן המלך

לקדש את הלכנה, והיינו מברכים ברכת הלכנה באמצע הלילה. כל פעם מחדש זה היה ממלא אותנו בכוחות נפש. במשך חמש שנים, זה מה שהחזיק אותנו בגיהנום הגרמני.

ה"כבא סאלי" היה פעם בצרפת כשהגיע זמן קידוש הלכנה. כל יום מחדש הוא בדק אם אפשר לברך, אבל כל הזמן היה מעונן. הגיע היום האחרון שאפשר לקדש את הלכנה באותו חודש, ועדיין לא הצליחו לדאוג את הלכנה. הרב היה בצער גדול מזה, וביקש שיבררו לו איפה יש מקום שבו השמיים כהירים. אמרו לו שבמרחק 380 קילומטר משם, במקסיי, יש שמיים כהירים. מיד הורה הרב: "עכשיו עולים לרכבת", ונסעו 380 קילומטר כדי לקדש את הלכנה.

פעם התארח ה"כבא סאלי" בפרזי אצל ר' יחיאל שיטריט, שעדיין לא זכה לקדש את הלכנה באותו חודש, והיה בצער גדול. הרב נשכב קצת לנוח, אך בשתיים כלילה הוא העיר את ר' יחיאל שטריט ואמר לו: **"קום! אמרו לי בחלום מן השמיים שעכשיו העננים התפזרו, ואתה יכול לומר עכשיו את ברכת הלכנה."** פלא פלאות.

גאולת מצרים לעומת הגאולה העתידה

כשהקדוש ברוך הוא אמר לעם ישראל "החודש הזה לכם ראש חודשים", המציאות של כל העולם נחלקה לשניים: מבריות העולם ועד יציאת מצרים בחלק האחד, ומציאות מצרים ועד ביאת המשיח, בעז"ה, בחלק השני. לכן אנחנו מזכירים בקידוש של שבת את שני היסודות – "זכר למעשה בראשית", ו"זכר יציאת מצרים" – כי כל אלה הן המצוות שנצטוו ישראל לעשות "זכר יציאת מצרים". אבל לימות המשיח, בעזרת השם, הגאולה הראשונה כבר תהיה תפלה לגאולה האחרונה, ולא יאמר עוד "השם אשר העלה אתכם מארץ מצרים", אלא "חי השם, אשר העלה את בני ישראל מארץ צפון ומכל הארצות אשר הדיחם שמה". כל התכלית היא בשביל עם ישראל, והכל תלוי ועומד אם עם ישראל יקבל את התורה.

גאולת מצרים היא רמז לגאולה האחרונה

כי "החודש הזה לכם" זה סופי תיבות "משה", ושלוש התיבות האלה של "החודש הזה לכם" הן בגימטריא השם קדוש כד"ת, שהוא בגימטריא "משיח בן דוד".

צדיק באמונתו וחייה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה" מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א מאברכי המוסדות

"למען תספר באוזני בןך וכן בןך את אשר התעללתו בם"

התורה הקדושה מספרת לנו את סוד המכות שהשם נתן למצרים,

כל המטרה של המכות וכל התהליך של מצרים הוא בשביל לחנך את ליבותיהם של עם ישראל בביטחון גמור בקדושה בריך הוא ובהכנה שהוא משגיח בהשגחה פרטית על כל המתרחש בעולם כולו ובאדם עצמו בכל תוכניותיו,

הכלי יקר כותב שכל סיפור שיעבוד מצרים וכן כל המכות לא היו רק לאותו דור אלא לדורי דורות, לקחת מזה חיוק בקשר עם השם,

הבא נתבונן לדוגמא במכת דם, איך יכול להיות שיהודי ומצרי שניהם שותים מאותו כוס ליהודי יש מים אולם למצרי יש דם, וודאי שדבר זה אינו בידי שום כוח גשמי, אלא אך ורק בידיים של בורא עולם, אשר הוא הכול, והכול זה הוא, ככל המובנים, ככל מקצועו הוא הכי טוב בעולם, רק מה הוא מצפה מאיתנו שנתחבר אליו, שניתן בו אמונה גם אם לא תמיד אנו מכינים את הנהגותיו, זה גדלות האמונה והקשר עם השם וכמו שכתוב "ואמונתך כלילות" והיינו שהאמונה של האדם נמדדת כלילות, בקשיים בהסתוות שבהם האדם נמצא, והשם ברוך את ליבו האם הוא שמח ושליו, או להיפך ככעס ומלא בטרוניות וקושיות על הנהגת השם יתברך, וכתב הגר"א "שכל עיקר נתינת התורה לישראל אינו אלא שישמו כיתוונם בהשם יתברך" זה המטרה העילאית אשר אנו צריכים להיות ערניים לה, ולא להסתפק בדיעה שכלית אשר יש בורא שמשגיח על הכול, אלא להתבונן בסוגיית זאת, וכך האדם יצליח לגרום ללב שלו להיות את הדיעה הזאת, וכשאדם חי בצורה הזאת הנה מה טוב ומה נעים, כל חייו מלאי עונג ורועה, זהו עבד השם אמיתי, עבד ה' גימטריא אמונה, היינו איך אדם יהפוך עצמו לעבד השם אמיתי אשר בוראו מתנאה בו ומצביע עליו בגאווה "ישראל בך אתפאר" אינו אלא רק על ידי יסוד זה שיתברר לאדם ויתאמת לאדם, ואידך זיל גמור,

שנוכח לדורו כלבנו ידיעה זאת שאין עוד מלבדו, ושידיעה זאת היא תיקבע את שמחתו בלב ולא שום גורם אחר אמן ואמן ..

ברכת הלכנה בגיהנום הגרמני

רבי חיים שמואלביץ זצ"ל סיפר, שפעם נכנס אליו יהודי ניצול שואה, שהיה חמש שנים במחנות הריכוז של הנאצים ימח"ש, ואמר: "מי שלא היה שם, לעולם לא יוכל להבין מה עוללו המלאכי חבלה האלה ומהם עשו. זה בלתי נתפס בשכל אנושי". אמר רבי חיים: "שאלתי אותו, 'מאיפה שאבת כוח?' והוא אמר, 'השתוקקנו לקיים איזו מצווה, אך לא היה לנו שום דבר. גם את התפילין לקחו לנו, ולא היה לנו כלום. אפילו להתפלל לא נתנו לנו. אבל דבר אחד היה לנו: היו מעירים אותנו בשעה 2 בבוקר כבעיטות, כדי שנקום לכרות עצים כיער. היו בינינו אנשים שהצליחו לשמור על התאריכים, וידעו כל יום איזה יום בחודש הוא, וכך היינו יודעים מתי אפשר

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

משולחן המלך

כל נתיבותיו שלום

לימוד מידות התנהגות ורחמים בדרכי התעלות "במידות טובות" והתגות דרך ארץ מאת הרב משה אהרן זוארץ שליט"א מאגרי המוסדות

"זה הקטן גדול יהיה"

בשורות הבאות בחדש ה' נבין מהו החושך הגדול יותר מכל חושך? ומה המחלוקת בשיטת החינוך בין משה רבנו לפרעה העריץ המצרי?

בתחילת הפרשה משה רבנו פונה לפרעה ומבקש שישלח את ישראל לכמה ימים לעבוד את ה'.

כשפרעה שואל: מי ומי ההולכים? את מי אתה רוצה שישלח לכמה ימים לעבוד את ה'?

משה עונה לו: "בנערינו ובקנינו נלך, כבנינו ובכנותנו".... (י"ט). אני צריך את כולם שיכואו.

ופרעה לא מוכן: רק את המבוגרים תיקח. הילדים ישארו פה.

אפשר לבאר באופן עמוק יותר: פרעה לא מבין למה ילדים צריכים ללכת? מה להם ולעבודת ה'? הרי הם קטנים ואין להם דעת והבנה כמו הבוגרים. את המבוגרים תיקח הם מכינים, אצלם שייך מושג: עבודת ה'.

אומר משה: אצל עם ישראל זה לא ככה. חינוך הילדים וחשיבותם הוא מקטנותם. לעבודת ה' אנחנו לא צועדים לבד. אנחנו לוקחים את הילדים איתנו. החינוך היהודי מתחיל מינקות.

כחלק ממסעותיו בעולם כראשון לציון ורבה הראשי של ארץ הקודש לחיזוק קהילות ישראל שבטולה, הוזמן הצדיק הרב מרדכי אליהו זצוק"ל לאחת מהקהילות היהודיות באחת ממדינות ארץ העמים.

ערב שבת קודש הגיע והרב הלך לבית הכנסת של הקהילה. הושיבו את הרב במקום מפרא ומכובד כיאה לכבוד התורה והחכמה.

סקר הרב עם עניו את בית הכנסת ולפתע צער רב ננסך על פניו. הוא לא האמין למראה עיניו.

אחד תפילת המנחה וקבלת השבת המרהיבה של חזן הקהילה שסלסל בקול לכבוד שבת המלכה – ביקש נשיא הקהילה מרוב שיעלה למסדר דרשה לציבור.

הרב עלה לכימה והחל נואם: "איזה חושך פה, כמה חשוך כאן!"

לא הבינו הציבור על איזה חושך הרב מדבר והרב המשיך: "יש כאן חושך נורא, חושך נורא!"

אחד המתפללים שהיה רופא עיניים מומחה במקצועו עלה לכימה ואמר לרב באוזן: "הרב, אני רופא עיניים מומחה, נראה לי שהרב חייב להתפתח בדחיפות לבית החולים, אם הרב רואה כאן חושך."

הרב המשיך ודפק על התיבה: "יש כאן חושך גדול", אז כיאר הרב את דבריו: "התבוננת בבית כנסת שלכם, אין כאן אפילו ילד אחד, בכל הבית כנסת אין כלל ילדים, זהו חושך נורא!" הרב הרהיב על מעלת וחשיבות הבאת הילדים לבית הכנסת. המסר הועבר והודגש שהאור מגיע לבית הכנסת.

נחתום כרכי המדרש (אסתר רבה, פתיחתא י"א): "אם אין גרמים – אין תישים, אם אין תישים – אין צאן, אם אין צאן – אין רועה, אם אין רועה – אין עולם."

ילדים, ואילו האישה האלמנה כבר מבוגרת. אמרו לו: "אבל איך אפשר? אתה חולה, ואתה כבר בן חמישים, והבת שלה רק בת עשרים. למה שתצא אותך?" אז הוא אמר להם: "תשאלו אותה. אולי בכל זאת היא תרצה?" למרבה ההפתעה, כששאלו את הבת, היא הסכימה. האמא האלמנה התפלאה, אבל לא התנגדה לדעת. היה לה כסף, והיא הלכה והביאה רופאים מומחים שרפאו אותה והעמידו אותה על הרגליים, עד שנזהרה כאחד האדם. אחרי שהבריאה, הבת הצעירה התחתנה איתו ונולדו להם ילדים. כעבור תקופה, כשהגיע ה"כבא סאלי", הוא ראה ילדים קטנים וזוחלים בחצר... זה כוחה של תפילת הצדיק, פלא פלאות.

הקב"ה ירים קרן ישראל

מעשה בשני עניים, שהיו הולכים וסובכים מעיר לעיר. האחד היה בריא וחזק והריוח טוב, והשני היה אדם כפוף קומה, חולה ומסובל בייסורים, ולא מצליח כל כך באיסוף הממון. העני החזק והבריא שהיה מצליח, היה לזעג לחברו העני המסכן הזה שלא מצליח. אבל, העני המסכן והכפוף הזה אומר לו: "יום יבוא, ונראה מי יצחק. הקב"ה הוא מלך רחום וחנן." לימים, למלך היה רופא גדול וטוב שנפטר מן העולם. באותו זמן נפטר גם שר הצבא של המלך, שהיה אחד הגיבורים הגדולים שלו. חפשי המלך גם רופא טוב וגם שר צבא טוב. הציג לפני המלך איש גיבור ורופא, שהעידו עליו שהוא רופא שאין כמוו. המלך ביקש לבחון את כישרויו, ולכן ציווה על חייליו: "צאו לדרכות, ותביאו לי אדם גיבור. אני רוצה לראות אם הגיבור הזה כאן יצליח לנצח אותי. תביאו גם אדם חולה, שהרופא יכול לרפאות." את מי מצאו החיילים? את שני העניים האלה – האחד גיבור גדול, והשני חולה גדול. המועמד להיות שר הצבא נאבק עם העני הגיבור הזה, עד שלבסוף הרגו. הרופא טיפל בעני החולה עד שהבריא... כך גם עם ישראל. אומות העולם חושבים שעם ישראל חלש, אך הם לא יודעים שעוד מעט הקדוש ברוך הוא ירים את קרנם של עם ישראל.

כל זה יבוא על ידי משה רבנו, בעזרת השם, שיהיה גם הגואל האחרון, ובכל רגע ורגע אנחנו מקווים ומצפים לגאולה. זהו שכתוב במדרש: הקב"ה נקרא "ראשון", שנאמר: "אני ראשון ואני אחרון". "ציון" נקראת "ראשון", שנאמר "כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו". "עשיו" נקרא "ראשון", שנאמר "יצא הראשון אדמוני", ו"משיח" נקרא "ראשון" – "ראשון לציון הנה היננו". אומרים רבותינו: "יבוא הקב"ה שנקרא 'ראשון', ויבנה לנו בית מקדשנו שנקרא 'ראשון', ויפרע מעשיו שנקרא 'ראשון', ויבוא משיח שנקרא 'ראשון' כחודש הראשון זה חודש ניסן. עכשיו האומות מצחקים, אך בסוף הקב"ה יביא עליהם מפלה גדולה. הקב"ה יפיל את איראן ואת כל חבריהם, ויעשה מהם צחוק גדול.

אבל עדיין צריכים להיות דרוכים, כי אדם לא יכול לדעת מה יהיה. הקב"ה הוא עילת העילות וסיבת הסיבות, והוא מנהל את העולם. ברגע אחד, הקב"ה יכול להפוך את העולם. לכן צריך להחזיק חזק בדרך השם.

הבא סאלי זיע"א

כשה"כבא סאלי" עלה ממדוקו ובא לצפת לעשות "זיארה", הוא ביקש מאנשי צפת שיתנו לו תלמיד חכם שהוא יוכל לפרנסו. אמרו לו, שיש אחד ממוצא פרסי, שהוא בן קרוב לחמישים וחולה, אך הוא תלמיד חכם גדול שכל היום לומד. אותו תלמיד חכם היה רווק, ולא היה לו ממה לחיות. הלך ה"כבא סאלי" לביתו ואמר לו: "שמעתי עליך איך אתה לומד, ואני רוצה לתמוך בך." ענה לו אותו תלמיד חכם: "אני זקוק לשום דבר. מספיק לי לאכול לחם יבש ומים. אבל, אני רוצה להיות בריא. אני רוצה להתחתן וללדת ילדים. אחרת, כשכיל מה באתי לעולם?" אמר לו ה"כבא סאלי": "אני מכיר אותך שתמצא אישה, ותהיה בריא ויהיו לכם ילדים. בפעם הבאה שאני אבוא לכאן, אתה תראה לי את הילדים שלך." ה"כבא סאלי" עשה שם תפילה, ואז השאיר לו סכום כסף שיהיה לו לפרנסה, והלך. לא עברו כמה חודשים, ואישה אמריקאית באה לגור בשכונתו. אחרי חודש-חודשיים היא התחילה להכיר את התלמיד-חכם הזה, והיתה נכנסת ומסדרת ומנקה לו את הבית. היא היתה אישה אלמנה בת ארבעים-חמישים בערך. השכנים הציעו לה להתחתן איתו, כי היא ממילא כל הזמן נכנסת ויוצאת מהבית שלו, והיא הסכימה, כי ראתה שהוא אדם טוב. אבל, כשהציעו לתלמיד-חכם הזה להתחתן איתה, הוא סרב. האישה התפלאה, אבל הוא אמר שהוא ראה שיש לה בת צעירה, בת עשרים וכמה, ואיתה הוא רוצה להתחתן. כששאלו אותו מה ההיגיון בזה, הוא הסביר שהוא רוצה

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות וימיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, ביעיבת המיעוט רח"א אודות ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שנים אתה יכול לסיים מסכתות בהנהגה ובהנהגה

שתיה קלה וחמה
לדוחות הלומדים

בגין דא יפקון מן

שהיו מכשפים גדולים. ואתעביד דינא בכלא ונעשה דין ככולם, בשעתא דאתכשו כלהו בכתיהון ונעשה הדין כאשר נתאספו כולם בכיתם והוא בחצות שאו בדרך כלל באים לישון, ולא הוו מתפזרי במדברא ובחקלא, אלא כלהו אשתכחו בכתיהון שאו בזמן זה לא היו מפוזרים במדבר ובשדה אלא כולם נמצאים בכיתם, והוא כי זמן שלטת החיצונים הוא מתחילת הלילה עד חצות, ובחצות כבר כל כוחות החיצונים נאספים אל מקומם, (ואור הגר יפה לבריקה מכוון) ועבר ליליא דינוי בכלא בההיא שעתא ועשתה הלילה שהיא מידת המלכות את דינה בכל הבכורים.

זוהר על הפרשה

בזכות האבות הקדושים יצאו ממצרים

זכאין אתון אברהם יצחק ויעקב אשריכם אתם אבות העולם, דבזכותכון שריאו קטרינן שבזכותכם התיר הקב"ה את קשרי הכשפים, וקנדשא בריך הוא דכר תלת קטרי מנהימנותא דלכוון והקב"ה זכר את שלוש הקשרים של האמונה שלכם שהם סוד חג"ת, כנגד ג' פסוקים ויסע ויבא ויט, ועל ידי זה שבר שלוש קשרים של הס"א הקדא הוא דכתיב וזה שכתוב, (שמות ב) ויזכר אלהים בחי' כינה את ברייתו את המלכות, וקשר אותה לשלושה אבות בחי' חג"ת וז"ש את אברהם את יצחק ואת יעקב. את אברהם, הא קשרא תדא דאברהם הרי קשר אחד שקשר את הכלה עם אברהם שהוא בחדס. את יצחק, הא קשרא תגנינא דיצחק הרי הקשר השני של יצחק שקשר את הכלה עם הגבורה. ואת יעקב, הא קשרא תליתא, שלימתא דיעקב. הרי הקשר השלישי השלם שקשר את הכלה עם יעקב בתפארת.

אם הקב"ה לא היה פותח לנו את כל הקשרים עדיין אנחנו ובנינו ובנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים

תאנא, כל זמנין וחגיגין ושבתין, כלהו דוכרנא להאי למדנו כל הזמנים והחגים והשבתות הם כולם זכרון ליציאת מצרים לכן אומרים בכל החגים זכר ליציאת מצרים, ועל האי אתקיימו כלליו ועל יציאת מצרים כולם עומדים, דאלמלא האי, לא הוה נטורא דזמנין וחגיגין ושבתין שאם לא היתה יציאת מצרים, לבסוף לא היו ישראל שומרים את השבתות והחגים והזמנים, כי אם הקב"ה לא היה פותח לנו את כל הקשרים עדיין אנחנו ובנינו ובנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים. ובגניי כה לא אשתצי דכרנא דמצרים מכל זמנין וחגיגין ושבתין ולכן לא יכלה ולא יפסק הזכרון של יציאת מצרים מכל המועדים והחגים והשבתות. תא חזי, דינא (פ"א דא), הוא יסודא ושרשא דאורייתא, וכל פקודי, וכל מנהימנותא שלימתא דישראל. בא וראה דין זה שעשה הקב"ה במצרים וכן כל ענין יציאת מצרים הוא היסוד והשורש של התורה וכל המצוות וכל האמונה השלימה של ישראל.

עיקר גאולת מצרים בלילה על ידי השכינה, ואח"כ מדת היום שהוא ז"א לפרסם הגם

ועוד אמאי לא הוה ביממא דשאיילתו ועוד מה ששאלת מדוע לא הייתה מכת בכורות ביום, התשובה היא. תנינן למדנו, כתיב היום אתם יוצאים הרי שיצאו ביום,

וכתיב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה וכתוב שיצאו ממצרים בלילה ולא ביום, הכיזר. אלא תאנא, עקרא דפורקנא דישראל, לא הוה אלא בלילה אלא התירוץ הוא שלמדנו שעיקר גאולת מצרים לא היתה אלא בלילה, ופי' לילה היא המלכות, וא"כ עיקר הגאולה היה ע"י השכינה, דליליא שרא קטרינן, ועביד נוקמין כי מידת הלילה שהיא השכינה הקדושה התירה הקשרים של הכשפים ועשתה נקמות במצרים, ויומא אפיק לון בריש גלי ואח"כ מידת היום שהיא ז"א, הוציאה את עם ישראל ממצרים ביד רמה לענין כולם, ע"י שז"א התיר כל הקשרים והכשפים של חמשים שערי טומאה, תדא הוא דכתיב, (כמדבר לג) יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל מצרים. זה היה פרסום הגם (נ"א ועוד לילה שאין קטרינן ועבר נוקמין ודינן ויומא גלי ופרסם ניסא ונקמא דאתעביד תדא הוא דכתיב יצאו בני ישראל ביד רמה וגו'). וכתיב ומצרים מקברים את אשר חכה יהוה בהם כל בכור, דא הוא פרסומי ניסא. זה הוא פרסום הגם כשראו שהמצרים קוברים את הבכורות שהכה בהם ה', כי מצד זה המצרים קוברים וכוכים על בכוריהם שהם המכשפים הגדולים של מצרים, ומצד שני בני ישראל יוצאים ביד רמה.

דקא תנינן שהיו למדנו, ויהוה חכה כל בכור ולא כתוב כל בכור מצרים אלא, כל בכור סתם. דקאמרון שבא לרמוז שהקב"ה חכה כל הבכורות של הקליפה שהם ד' סוגים - בכור פרעה, בכור השפחה, בכור הבהמה, ובכור השבי ולכן אמר כל בכור סתם. ובכלא הוה קמה דאינון דמיתו והכל היה, שבין הבכורים שלמעלה של הקלי' ובין בכורי מצרים, כולם מתו. כי אנחנו רואים שאותם בכורות של מטה שבמצרים מתו ולכן מוכרח שגם הבכורות העליונים מתו, אינון קטרינן וכולם, גם הבכורים של מעלה שהם בכורי הקלי', וגם הבכורים של מטה שהם עיקר המכשפים שהם אותם שהיו קשרי קשרים ע"י כשפים וטומאתם הגדולה, קשרו את עם ישראל שלא יוכלו לצאת ממצרים, דהו משתמשי בתרשייהו באינון פתרינן שהיו משתמשים בכשפים באותן הספירות של הקלי' וגממא שמכת בכורות היתה להכניע את כוחות הקלי' בעליונים ובתחתונים. מנהון משתמשי בעלאי יש מהם שהיו משתמשים בקליפות עליונות כמו בכור פרעה, ומנהון בתנאי ויש מהם שהיו משתמשים בקליפות תחתונות כגון בכור בהמה, ואף על גב דכלהו תתאין אינון ואע"פ שכולם היו מן הקליפות במדרות התחתונות ובמדרות עליונות ע"י שהכניעו אותם מתו הבכורות של מצרים.

וכל ארעא דמצרים מליא חדשין הוה וכל ארץ מצרים היתה מלאה כשפים. וכתיב כי אין בית אשר אין שם מת. כי בכל בית

בליל יציאת מצרים הלילה היה מאיר בבתקופת תמוז, וראו כל העם את דינוי של הקב"ה

ותאנא, הוה נחיר ליליא כיומא דתקופה דתמוז ולמדנו שהיה מאיר הלילה של יציאת מצרים כיום בחיר של תקופת תמוז, וחקמא כל עמא דינוי דקדשא בריך הוא וראו כל העם את דינוי של הקב"ה, כי הקב"ה פתח להם העיניים הרוחניות והיו רואים את מכת הבכורות שכל בכור קיבל את המכה מהקב"ה כפי גודל חטאיו ומה שעשה לעם ישראל, תדא הוא דכתיב (תהלים קלט) ולילה כיום יאיר כחשכה כאורה.

פרסום הגם הגדול של יציאת מצרים מחד ומכת בכורות מאידך

ובשעתא דנפקו אשתכחו כלליון מתין בשוקין לעיניהון דכלא ובשעה שיצאו ישראל ממצרים נמצאו כל המצרים מפוזרים מתים ברחובות ובשוקים לעיני כולם, בעיני לאקברא להו ולא אשכחו והמצרים רוצים לקבור מתיהם ולא היו מוצאים את אותם שמתו כיון שהכלבים היו אוכלים בהם ושולחים לחבריהם, ודא אקשי להו מכלא וזה היה קשה להם מהכל. חמו לישראל נפקין (דף ל"ח ע"ב) לעיניהון בחד גיסא ראו את עם ישראל יוצאים לעיניהם מצד אחד, וחקמו למיתיהון באידך גיסא וראו את מתיהם וזרקום מצד שני. ובכלא הוה פרסומי ניסא וכל הנסים והנפלאות הללו היה פרסום הגם לקב"ה, דלא הוה קהאי מיומא דאתברי עלמא. שלא היה כדבר הזה מיום שנברא העולם.

ליל שימורים - יחיד ורבים, ותוספת התיבה לילה

ותא חזי, כתיב ליל שמרים הוא ליהוה להוציאם וגו', הוא הלילה הזה ליהוה שמרים לכל בני ישראל וגו', האי פסוקא קשיא כיון דאמר ליל, מהו שמרים ולא שמור, שמור מיבעי ליה ושואל,

זוהר על הפרשה

אותו מן העולם היא, **לספר בשבחה דיציאת מצרים** לספר בשבח של יציאת מצרים שהם הניסים והנפלאות שעשה עימנו ה' תכל העשר מכות ובהצלה הגדולה מטומאת מצרים, וכן לספר מלשון ספיר שמאיר בספרו את העולמות העליונים והתחתונים ע"י מצות סיפור יציאת מצרים, **דאיהו חיובא על בר נש לאשתעי בהאי שבחה לעלמין** שהוא חיוב על האדם לספר בזה השבח לעולמים כל ימות השנה ולא להפסיק כלל. **והכי אוקימנא כל בר נש לאשתעי ביציאת מצרים** וכך העמדנו כל אדם שמספר בשבח יציאת מצרים ובהנהו ספור **חרי בהדוא** ובאותו סיפור שמספר הוא שמח מאד ומעורר את שורש השמחה שהיא אימא עליזנה, להמשיך השמחה לשכינה הקדושה, לכן **זמין איהו למחרי בשכינתא לעלמא דאתי** עתיד הוא לשמוח עם השכינה לעוה"ב כי יקבל מהשכינה השפע של עוה"ב שהיא אימא עילאה **דהוא חידו מכולא** ששמחה זו תהיה גדולה מכל השמחות **דהאי איהו בר נש דחרי במאריה** שזה האדם ששמח בקונו, כי ע"י הסיפור בניס האל גורם שיתגלה גם עתה כליל הסדר אותו האור הגדול והעצום שהתגלה בעת יציאת מצרים שממש האיר את אותו הלילה כאור השמש בצהרים, **קדשא בריך הוא חרי בההוא ספור** והקב"ה שמח באותו סיפור שעם ישראל מספרים, **ביה שעתיא באותה שעה** שעם ישראל מספרים השבח הגדול הזה **כניש קדשא בריך הוא לכל פמליא דיליה** הקב"ה מאסף ומקבץ לכל פמליה של מלאכי מעלה, **אמר לו: זילו ושמעו ספורא דשבחה דילי דקא משתעו בני וחראן בפורקני** אומר להם לכו ושמעו את הסיפור של השבח שלי שמספרים בני ושמחים בגאולתי. **כדין כולוהו מתכנשין ואתנין ומתחברין בהריהו דישאל או כל המלאכים מתקבצים ובאים ומתחברים יחד עם עם ישראל, ושמעין ספורא דשבחה דקא חראן בהדוא דפורקנא דמאריהו** ושומעים בספר של השבח ששמחים בשמחת הגאולה של אדונם. **כדין אתנין ואודאן ליה לקדשא בריך הוא על כל אנון נסין וגבורין** ואז באים המלאכים ומודים ומשבחים להקב"ה על כל אותם הניסים והגבורות שעשה הקב"ה לישראל, **ואודאן ליה על עמא קדישא דאית ליה בארעא, דחראן בהדוא דפורקנא דמאריהו** ומודים ומשבחים להקב"ה על העם הקדוש שיש לו כאן בארץ **חילא וגבורתא לעילא** ואז ניתוסף להקב"ה כח וגבורה למעלה כי גרמנו להאיר את הספירות העליונות, **וישראל בההוא ספורא יחבי חילא למאריהו** וישראל באותו סיפור נותנים כח להקב"ה כמו"ש תנו עוז לאלהים, **כמלכא דאתוסף ליה חילא וגבורתא בר משבחין וגבורתיה ואודאן ליה כמלך שנוסף לו כח וגבורה כאשר משבחים את גבורתו וגדולתו ומודים במלכותו, וכלוהו דחלין מקמיה ואסתלק יקריה על כלוהו** וכולם מפתחים ממנו ומתעלה כבודו יתברך על כולם. **ובגין כך אית לשבחא ולאשתעי בספור דא כמה דאתמר** ולכן יש לו לאדם לספר ולשבח להקב"ה בספור זה כמו שלמדנו.

כך, כמו שכאן ביציאת מצרים אנתנו מוצאים בתחילה כתוב ליל שהוא דינים קשים ואח"כ לילה בחינת דינים מתוקים, כן עתיד הקב"ה לעשות לעתיד לבא בתחילה ליל שהוא דינים קשים שזה רומז על חבלי משיח ואח"כ לילה שהוא דינים מתוקים, כי קבלה מז"א חמש גבורות ותחילה תקרא ליל ואחר שיתגלה המשיח תקרא לילה, **דכתיב** שכתוב, (ישעיה כא) **שומר מה מלילה שומר מה מליל** מתי כבר תבא הגאולה בחינת לילה דינים מתוקים והחסדים יתגלו, ומדוע עדין אנתנו בכחינת ליל שהם דינים קשים. **מה להלן שמירה וליל, אופ כאן שמירה וליל** מה ביציאת מצרים כתוב ליל שמורים והיינו שמור הוא בחינת מלכות וליל מוכיח על מידת הדין, גם כאן בגאולה המשיח תהיה שמירה בחינת מלכות וגם בחינת ליל בחינת גבורות חבלי משיח. **מה להלן שמירה ולילה, אופ כאן שמירה ולילה וכשם שביציאת מצרים כתוב שמירה ולילה כן גם בגאולה העתידה תהיה שמירה ולילה בבחינת רחמים.**

ולילה אתקרי אנב דכורא ולילה שהיא המלכות אנב הזכר ונקראת לילה בחינת רחמים כי ליל הוא המלכות בסוד הדינים ולילה היא המלכות כי תוספת אות ה' מראה על ז"א שמיזק את דיניה, **הרא הוא דכתיב** וזה מה שכתוב, (ישעיה כא) **אתא בקר וגם לילה** בא בקר דאברהם בחינת ה' חסדים ונעשית מליל לילה ומביא ראיה שבוקר הוא חסד לאברהם. **בקר: כמה דאת אמר** בקר הוא חסד כמו שכתוב (בראשית ט) **וישכם אברהם בבקר, דהוא מרתו ממש** אברהם השכים בסוד החסדים שילכו עמו, ואז כמעשה העקידה עקר את הגבורות והגביר את החסדים בעולם, וזהו מדוע של אברהם שהחסד נשתתף עם המלכות והגביר החסדים בעולם. וכתב (תהלים ה) **יהוה בקר תשמע קולי, בקר ממש** שם הוי"ו מידת הרחמים הם בחינת בקר ואז תשמע לקול תפילתי ולכן לא אמר בבוקר תשמע קולי אלא אמר "בקר" הכוונה אל החסד ממש ואמר תשמע קולי.

מצות סיפור יציאת מצרים

גודל החיוב של סיפור יציאת מצרים, ומה נעשה בעולם העליון על ידי סיפור יציאת מצרים

פקודא בתי דא המצוה שלאחר כיעור חמץ שהסביר רשב"י שהחמץ הוא יצה"ד וצריך האדם לבער

גלותא ברחמי

זה הפסוק קשה כיון שאמר ליל בלשון יחיד מדוע המשיך שמורים בלשון רבים ולא אמר ליל שימור, הרי שימור היה צריך לומר מכיון שהתחיל בלשון יחיד יסיים ג"כ בלשון יחיד. **וכתיב הוא הלילה הזה, ליל קאמר בקדמיתא, ובתי לילה ועוד** קשה הרי כתוב הוא הלילה הזה הרי אמר ליל בתחילה ומדוע אומר אח"כ לילה.

אלא הכי תנינן אלא כך למדנו, **כתיב**, (דברים כב) **כי יהיה נערה בתולה. נער כתיב, מאי טעמא** והרי כתוב "נער" חסר אות ה' ומדוע כך. **משום דכל זמן דלא קבילת דבר, אתקרי נער** ומסביר שהטעם הוא שכל זמן שלא קבלה את הזכר ולא קבלה חמשה חסדים על ידי ז"א נקראת "נער" גימ' ה' פעמים דין ממש אדני גי' ש"ך דינים והיא פלג טפא ולכן נקראת נער בלא ה', **מדקבילת דבר, אתקרי נערה** ומשקבלה את הזכר וקבלה ממנו ה' חסדים נוסף לה אות ה' ונקראת נערה והיא שלימה בטף אחד. **אופ קא, ליל עד לא קבילת דבר** גם כאן כל הזמן שהמלכות לא קבלה ה' חסדים נקראת "לילה" ורק לאחר היחוד בחצות נקראת "לילה". **ואף על גב דכתיב ביה שמורים** ואפילו שכתוב בה שמורים בלשון רבים ושאלנו שהיה צריך לומר שמור **דכר הוה זמין לאתחברא עמה** ומתוך, שהטעם הוא לפי שהזכר ז"א היה עתיד להתחבר עימה ולכן נקראת שימורים לשון רבים **ובשעתא דאתחבר עמה דכר** ובשעה שנתחבר עימה הזכר שהוא ז"א, **כתיב, הוא הלילה הזה ליהוה שמרים** כתוב הוא הלילה עם תוספת ה' שמראה על המתקנת הדינים. **שמרים: דכר ונוקבא. ובגין כך כתיב הלילה הזה** ומסביר מדוע כתוב "שמורים" לשון רבים כי הוא מורה על ז"א ונקי' שהם ביחוד אחד ולכן כתוב הלילה הזה עם אות ה' ולא כתוב הלילה הזה.

ובאתר דאשתכחו דכר ונוקבא, לית שבחה אלא לרכורא ועוד מפרש שהטעם שאמר "הלילה הזה" לשון יחיד כי במקום שיש זכר ונקבה אין השבח רק לזכר ולא לנקבה. **והכי שבחו ישראל בתושבתיהו. לרכורא ולא לנוקבא** וכך שבחו ישראל בשירים וחזרום לזכר ולא לנקבה, **הרא הוא דכתיב** וזה מה שכתוב, (שמות טו) **זה אלי ואנוהו. דלית שבחה באתר דרכורא ונוקבא אשתכחו, אלא לרכורא** שאפילו שבקריעת ים סוף סוד יחוד תפארת ומלכות בסוד או ישיר משה או הוא סוד שמונה אותיות הוי"ה אדני" בכל זאת לא הוזכרה הנקבה כי אין שבח במקום שהזכר והנקבה נמצאים אלא לזכר בלבד כדי להגביר החסדים בעם ישראל. **ועל דא** (נ"א ולדא) **מחכאן ישראל דכתיב** ועל זה ממתנים ומצפים ישראל שתהיה הגאולה על ידי זכר בחינת ז"א, שכתוב, (ישעיה יב) **זה יהוה קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. משום דהכי זמין למעבר להו, דכתיב הרי מודבר הפסוק בלשון זכר נגילה ונשמחה בישועתו מפני שכך עתיד להיות בגאולה האחרונה, כמו שכתוב, (מזכה ו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות** ומסביר הפסוק הזה ועושה דמיון בין גאולת מצרים לגאולה העתידה.

בחינת ליל הוא דינים ולילה חסדים בוקר בחינת חסד לאברהם

ידרא דא הכי הוא, כגוונא דהכא ליל ולילה, כך זמין קדשא בריך הוא למעבר להו וסוד הפסוק הוא

שאלתי את רבינו האם לרבינו יוסף חיים היו פאות גדולות, והשיב לי שלא היו לו פאות גדולות רק קטנות כמו של רבינו.

האבנט של הבן איש חי

יום אחד אמר לי רבינו, שיגלה לי אוצר חשוב שיש עימו בביתו, והוא מחביאו במקום מסתור.

סקרנותי גדלה עד למאוד, ובקשתי ברכינו שיאות לגלות לי כמה המדובר. נענה ואמר לי שיש לו את האבנט של (חטרה) של הבן איש חי...

סקרנותי גדלה בכפליים, ושאלתי את רבינו אם אוכה שיראה

לי החטרה. לאחר הפצרות מרובות, אמר לי רבינו כי בדרך כלל אינו מראה החטרה מחמת קדושתה העצומה, אך הוא מוכן להראות לי.

הכניסני רבינו לחדר, ניגש אל הארון הישן שבביתו, הוציא חפצים וספרים מתחתית הארון, ולאחמ"כ הוציא שקית ניילון, ובתוכה האבנט הקדוש.

האבנט היה עשוי מברד קרמשיאן' כצבע ירוק והיה רקום בפרחים יפים מאוד, ולא היה רחב כמויחד. נטלתי החטרה ונשקתי לה מרוב חיבה, והיתה שמחה גדולה. כששאלתי את רבינו אם מרשה לי לחגור את האבנט עליי מעט, והסכים.

כששאלתי את רבינו איך זכה להשיג את החטרה, אמר לי כי בני ביתו של רבינו יוסף חיים חיבבו אותו מאוד, וכשכיקש מהם, נתנו לו אותה בעין יפה.

ספר הגלגלים של רבינו יוסף חיים

יום אחד בהילולת רבינו יוסף חיים בעל הבן איש חי, סיפר לי הרב, שלרבינו יוסף חיים, היה ספר גלגלים כמו שיש

למהרח"ו ספר הגלגלים [ששם מובאים גלגלי נשמות שגילה לו רבינו האר"י ז"ל ושם הוא כותב על הרכה חכמים בני דורם כל אחד מה התיקון של] ורבינו יוסף חיים היה כותב בו כל הגלגלים של חכמי דורו, וכל

שרפי קודש

תמונת הבא"ח אין שווה כלל לקדושה העצומה שהייתה על פניו בזקנותו.

כאחד מן הימים נסעתי עם רבינו למרכז מורשת יהדות בבל שבעיר אור יהודה, ונכנסנו לתדמית בית כנסת הגדול בכגדאר, המכונה 'צלאת לכבירי' דהיינו בית התפילה הגדול, בו היה רבינו יוסף חיים מוסר דרשותיו בד' שבתות בשנה, בפני קהל גדול של כעשרת אלפי איש.

רבינו נכנס לתוך בית הכנסת ושמוח מאוד להזכר כעבר, והיו שם תמונות והצביע על תמונה שרואים אותו בת"ת, ואמר לי שהכל ממש מדויק בתכלית, רק חסר ספסל אחד. וכשראה רבינו את התפעלות הרבה מזכרונו המדויק, הוסיף הרב ואמר לי שהספסל החסר היה הספסל שבו ישב. וכששאלתי את האחראים לסיבת חסרון הספסל, נענו ואמרו שהוציאו את הספסל בשביל להקל על המעבר...

ובמקום הדרשה אין תקרה ושמו מחצלות שלא יהיה שמש, ועשו את מבואות השוק והסמטאות נאמן למקור, ועשו משעוה דמות של צורף והרב כדורי אמר שמכיר איש זה.

לאחר מכן הצביע רבינו על המקום בו עמד רבינו יוסף חיים, כשעת הדרשה, כולו אומר כבוד. וסיפר לי שבהיותו ילד ישב על הבימה יחד עם הילדים, וכשהיה עובר רבינו הבן איש חי, הם היו מנשקים את שולי גלימתו הטהורה.

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו של מרן הגאון המקובל חכם **בנידו שמואל** שליט"א על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש** ומה ששמע מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

זקן המקובלים המקובל האלקי רבי יצחק כדורי זיע"א

במהיצת רבינו הבן איש חי

עוד בהיותו ילד, זכה רבינו (זקן המקובלים) להסתופף בצלו של הגאון האדיר רבן של כל בני הגולה, **רבינו יוסף חיים**. הלא הוא

הבן איש חי. זכה לראותו ולשמוע את דרשותיו, ולשאוב מקדושתו.

פעמים רבות סיפר לי רבינו על גדולתו של רבינו

הבן איש חי, והיה מתאר בהתפעלות את שיעוריו הקדושים. וכך העיד ואמר: "דרשותיו של רבינו יוסף חיים, היו כלולות מפשט רמז דרש וסוד, והיה משלב בתוכם סיפורים ומליצות

משלים ומוסרים, וכל העם היו מרותקים

לדרשותיו במשך שעות מבלי להוציא הגה מפהם, ומבלי לזוז ממקומם. כל הזמן עיניהם נשואות לשמוע אמרי פיו, והיה קולו צלול וחזק ונשמע בכל בית המדרש, כאילו מדבר ברמקול, וקולו נשמע למרחקים... כולם היו שומעים את

דרשותיו ומקבלים את דבריו כאילו יוצאים מפי השכינה הקדושה. והיה דורש ארבע שעות ברציפות. גם אמר לי שלא היה חוזר על דרשה פעמיים מעולם, מלבד ההלכות שהיה חוזר ומלמדם."

ואמר רבינו שהיו פניו של רבינו יוסף חיים מאירים בעת דרשותיו, כגלגל של אש, כאילו אש יוצאת מפניו, עד שכל מי שראה את פניו אינו יכול לחלוק על דבריו, והיתה אימתו מוטלת על כולם. ומה שרואים את

ומסביר. רבינו, שהיה הגדול שבתלמידים, נבחר להיות מגיד השיעור.

דרשה בסיום המסכת

גם סיפר לי רבינו על ר' ששון מרדכי עגמי (סבו של ר' שמעון מרדכי הנ"ל) שהיה מקובל גדול. ובזמנו היה בבגד בית אחד שהיה בו עבודה זרה שנקרא בשם 'אבו סיפ' ומי שהיה עובר בקרבתו היה ניוזק. רבי ששון מרדכי בנה את ביתו מול בית הע"ז הנ"ל, וכתב שמות הקודש, והיה מייחד ייחודים עד שביטל את העבודה זרה, ומאז היו עוברים שם ללא חשש.

יום אחד עשו בביתו של ר' ששון סיום מסכתא, וזימנו לשם את כל חכמי בגד. ובאו כל החכמים עטורים במצנפות ובגלילות, ואף רבינו הוזמן למעמד זה. למרות גילו הצעיר של רבינו כיבדוהו לדבר דברי תורה, והיה דורש להם בחלק הפשט מעורב בתורת הסוד, ושמחו החכמים בדבריו ונשקוהו.

וכך התמיד רבינו בלימודו בבית המדרש 'בית זילכה' אותו הקים וייסד רבי עבדאללה סומך זצוק"ל, שם הסתופף בצילם של גדולי הדור, שהיו בבית מדרש זה. ותיאר לי כי 'מדרש בית זילכה' היה מקום גדול שכולו בנוי חדרים חדרים, ובכל חדר ישנה כיתה לימוד לפי רמות הלומדים. ויש חדר אחד בו מושב בית הדין. ולאחריו חדר בו למדו המקובלים הגדולים. וכן הלאה, מקום של תורה ממנו יצאו חכמים רבים.

תפילין דר"ת

פעם אחת שאלתי את רבינו, אם הניח תפילין רש"י ור"ת לפני חתונתו. והשיב לי, שלאחר כמה שנים מהבר מצוה, הרבה קודם חתונתו, הניח כבר רש"י ור"ת, וקנה לו אותם אחד הרבנים בישיבה שבבגד, והסופר היה חכם אחד ממשפחת צדקה. הוסיף ואמר כי התפילין היו מהודרות בכתב נאה ומיוחד, רק הכתים לא היו כ"כ טובים, מכיון שבבגד לא היו עדיין מכוונות לעשות הכתים בצורה מהודרת.

שרפי קודש

לו נשמה גבוהה ויקרה מאוד ושכל הוזמן הוא מתפלל עליו שלא תיקח אותו הסיטרא אחרא, היות ויש לו נשמה גבוהה. ואמר לי שנראה לו

שהגלגל שלו הוא כך וכך. ופחד עליו רבינו מאד שלא יצא לתרבות רעה, וצוה לי שנעשה ביחד כמה וכמה תיקונים, אבל כל מה שעשינו, לא הועיל, ולדאבוני, היהודי הנ"ל נמשך קצת אחד הסט"א, ה' יחזירוהו בתשובה שלמה.

תחילת לימודיו בצעירותו בישיבה בבגד

פעם אחת דברתי עם רבינו על לימודיו בבגד. וסיפר לי שהיה לומד בישיבת 'חכם יצחק' שבה כיהן רבי שמעון מרדכי עגמי, [נכדו של המקובל רבי ששון מרדכי עגמי בעהמ"ס מזמור לאסף, קול ששון, דבר בעתו ועוד] והיה תלמידו של רבי שמעון אגסי (בעהמ"ס ספר 'בני אהרן' על שער הגלגלים). רבינו היה הגדול שבתלמידים ומופקד על מפתחות הישיבה לפותחה בכוקר ולסוגרה בערכ. ודרך לימודם היה שבתחילה התלמיד מסביר והרב שומע, ורק לאחר מכן הרב חוזר

אחד מהתיקון שלו, וסיפר לי שרבינו יוסף חיים היה מחביא את הספר הזה בעליית ביתו בין הקורה לדעפים, כדי שלא יוודע מקומו לאדם. וכתב שר' עבדאללה סומך גלגל של אחז.

בנו של רבינו יוסף חיים, הג"ר יעקב חיים, עקב אחרי אביו לראות היכן הוא מניח את הספר, וגילה את מקומו. ומאז ניסה כמה פעמים לעיין בו ולא עלתה בידו מלבד פעם אחת שעיין בו וראה שכתוב שם על עצמו שהוא גלגל של אחאב, והיה מצטער על זה [ואמר לי על זה רבינו שאין לו מה להצטער כי כבר נתקן הניצוץ, וכן שהוא מהחלק הטוב של אחאב].

באחד הפעמים שרצה לעיין בספר, היה זה שעה שהתחיל רבינו יוסף חיים את השיעור שהיה רגיל ללמד כל בוקר - גמרא, עין יעקב והלכות, עם טלית ותפילין. רץ ר' יעקב לבית בכדי ללכת לעיין בספר הנ"ל, וראה שהבא"ח החביא את הספר בין הקורות לדעפים. אמנם אחד שהלך ר' יעקב, אמר רבי יוסף חיים לתלמידיו השיעור בפתע פתאום שהוא מוכרח ללכת לבית, חלק את תפיליו ורץ אחרי בנו, והזהירו שלא יגע בספר הזה. הוא הוציא את הספר ממקום מחבואו והעבירו למקום אחר, ומאז נעלם ולא נודע מקומו (ועיין בכך יהודיע סנהדרין קו:).

באותו זמן היתה שעת רצון לדבר עם רבינו, וניצלתי הזדמנות זו לשאול את רבינו מה הגלגל שלי, ומה באתי לתקן, ורבינו אמר לי שהוא לא יודע. אבל כשדברתי עם רבינו על איזה חבר שלנו שהיה רב קהילה בחו"ל וידידו רב לו כפרד"ס התורה, ורבינו היה מאוד אוהבו ואף התארח אצלו בבית (לא נאמר את שמו כיון שהוא חי), שאלתי לפיו, מדוע הוא רוחש אהבה כה מיוחדת לחבר הנ"ל ומכבדו כל הזמן. ורבינו אמר לי שיש

היכול מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

סי' שכו

המשך דיני רחיצה בשבת

האם מותר לטבול בשבת במקוה במים חמים שהוחמו מע"ש?

כבר התבאר שרבנן אסרו רחיצה בחמין, וממילא יהא אסור לטבול במקוה של מים חמים בשבת [וכפרט שכל גזירת חז"ל על רחיצה בחמין מבוססת על החשש מפני הכלנים, שראו חז"ל שהיו הכלנים מחממים מים בשבת ואומרים שהיממו המים מע"ש, ונמצאו עוברים על מכעיר ומכשל], וכן פסק במשנ"ב (ס"ק ז) שאין לטבול במים חמים כי אם במים פושרים, ומבואר באורל"צ (ח"ב פל"ה ס"ג) ששיעור מים פושרים הוא 37 מעלות צלזיוס, אמנם הגר"ע בספרו לית חן (סי' עט) כתב שכל שמורגש בו קצת חמימות חשיב כמקוה חם, ואסור לטבול בו [ומ"מ אפשר לשבור קצת את הקור ע"י מים חמים אבל שלא יורגש בו חמימות], וכן דעת המנחת אהבה (ח"ב פ"י סע' נא), מאידך דעת חכם שלום הכהן זצ"ל היתה שיש להקל בזה אם קשה עליו לטבול במים שאינם חמים, ובכלבד שיצא מיד לאחר הטבילה, ולא ישתהה שם כלל.

וכל מה שאסור לטבול במים חמים, היינו חמים ע"י האור [שאו"י לגזור כנ"ל] אבל בחמי טבריא מותר לטבול לכתחילה, כמבואר בשו"ע (סע' א), וכתב המשנ"ב (ס"ק ח) דה"ה בשאר מעיינות חמים שמותר לטבול בהם.

האם מותר לטבול בשבת בים או בנהר?

כתב השו"ע (סע' ז) הרחוק בנהר, צריך שינגב גופו יפה, שלא יבוא לידי טלטול המים ד' אמות בכרמלית, ובמשנ"ב (ס"ק כא) כתב שנהגו שלא לרחוץ בנהר או במקוה כלל, וכ"כ במנוח"א (ח"ב פ"י סע' נג) שנכון שלא לרחוץ בשבת בים או בנהר, מאידך מהאורל"צ (ח"ב פמ"ז סל"ב) נראה שאין אסור בזה, ורק צריך לזהר בכמה דברים א. שלא ישחה [משום שהשו"ע פסק (סי' שלט סע' ב) שאסור לשוט בים שמא יתקן כלי שייט], ב. צריך להיכנס ללא בגדים או שיכנס בכגד ים העשוי מניילון [משום שאל"כ יש חשש שמא יבוא לידי סחיטת הכגד], ג. צריך לזהר שלא לילך אלא בתוך ד' אמות [משום אסור של טלטול המים שעליו, כיון שאין עירוב בים] ולא יצא מן הים עד שיתייבשו המים שעליו, ד. וכן מבואר במשנ"ב (ס"ק כא) שיוהר שלא יסחוט את שערותיו.

מתי יש לטבול טבילת מצווה (לנשים) כאשר חל בשבת, והאם מותרות לטבול בחמים?

בחזו"ע (ח"י עמ' עח) וכן באורל"צ (ח"ב פל"ה ס"ג)

מעשרה בירחודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בענייני חושן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאגברי מוסדותינו

הלואה גנובה

נועם איציק ויוסי ממעונות הסטודנטים החליטו כי בעקבות עומס המבחנים שהיה לאחרונה עליהם לקחת חופשה וכך עשו, בדיווחם בדרך פנה נועם לאיציק בבקשת הלואה, השיב לו איציק כי כעת אין לו כסף אבל הוא חושב שעוד מעט יהיה לו, בהמשך הדרך ראה נועם איציק מחטט בחפציו של יוסי וגנב ממנו כסף, בלא שישים לב כי יש מי שצופה במעשיו, לאחר מכן פנה איציק לנועם ואמר לו חן ביקשת ממני הלואה והריני לשירותך ככמה שתצטרך. נועם קיבל את ההלואה והשתמש בכסף, לאחר שחזרו מהחופשה עלה הספק בליבו של נועם שמא אין זה נכון להחזיר את הכסף לאיציק מאחר שהוא יודע שהכסף גנוב, אך מאידך אולי כיון שאיציק זה שהלוה לו את הכסף, עליו להחזיר לו, ומה לו להכניס עצמו לדברים שבין איציק ליוסי. פנה נועם לרב לשאול כיצד עליו לנהוג.

תשובה: נועם לא נהג כדון שלקח את ההלואה מאיציק מאחר שידע שהכסף גנוב, ועתה שלקח את הכסף עליו להשיבו ליוסי הגנוב, ולא לגנב שגנב את הכסף, ואם ישיב את הכסף לגנב יהיה חייב להחזיר שוב כסף גם ליוסי.

הנימוק: מקרה דומה לזה הביא הרמ"א בדרכי משה (סימן שמח) בשם המורדכי על אשה שהיתה גונבת מעות מבעלה ומוסרת את הגניבה לאשה אחרת שתתעסק בה, ואותה האשה ידעה שהמעות גנובים, ובכל אופן החזירה המעות ליד המפקדת, והבעל תבע אותה, ופסק מהר"ם שכיון שידעה בהן שהיו גנובים לא היה לה לקבל המעות, ואחרי שקיבלה אותם לא היה לה להחזירה ליד הגנבת, כיון שהיא כשומר אבידה ומצווה להחזיר את הכסף לבעלה, ומאחר שהחזירה ליד הגנבת הוי פשיעה וכאילו השליכתם לאיבוד וחייבת לשלם לבעל וכן פסק הרמ"א (שם סעיף ז).

כתבו שאם אפשר טוב שתטבול בבין השמשות, שאז מותר לכתחילה לטבול בחמים, שכל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בבין השמשות במקום מצוה, כמבואר בשו"ע (סי' שמכ סע' א), אומנם במקום שאין נותנים לטבול כביה"ש [וכ"ה מנהג האשכנזים לטבול רק אחר צאת המוכבים, ויש גם מהספרדים שנוהגים כן], יש להקל לטבול בחמים אף אחר צאה"כ, שיש לחשוש שאם לא נתיר להם, ימנעו מלטבול.

ועוד כתבו שמותר לנשים לטבול טבילת מצוה אף במקוה חם, שהרי כל מה שאסרו חכמים לרחוץ בחמים, שמא יבואו לחמם בשבת, וא"כ נשים שאסורות לטבול במים שאובין, לא שייכת בהן גזירה זו [שהרי בזמנם לא היתה אפשרות לחמם המים כשהם בכריכת המקוה, וא"כ אין זה בכלל גזירת חכמים], ועוד יש לצרף בזה דהוי כמצטער, שמותר לרחוץ בשבת בחמין שהוחמו מע"ש.

סימן שכו

דיני סיכה בשבת

האם מותר לסוך שמן על גופו בשבת?

כתב השו"ע (סע' א) אסור למרוח שמן שרגילים בו לרפואה על מכה לצורך רפואה בשבת, משום חשש שחיקת סממנים, אבל אם גם בריאים משתמשים בסוג שמן זה מותר להשתמש בו בשבת, ומבואר באחרונים (כא"ח ש"ב תצוה ס"ב, אורל"צ ח"ב פל"ה ס"ז, הליכו"ע ח"ד עמ' ר, מנוח"א ח"א פכ"א סעיף פא, שש"כ פל"ד סע' יב), שבימינו שאין רגילים לשים גם שמן רגיל אלא לרפואה, ממילא מי שיש לו סדקים בידים אסור לו למרוח שמן.

ואם הוא רוצה למרוח על ידיים בריאות, כדי לשמור עליהם שלא יהיו לו סדקים, לדעת החו"ש (ח"ד עמ' ריד) מותר, משום שגם דרך בריאים לעשות כן, ואין לאסור משום רפואה, כיון שלא ניכר שעושה לרפואה, אומנם דעת האורל"צ (שם) שאסור לעשות כן בשבת, כיון שאין דרך כיום לסוך בשמן ומוכח שזה לרפואה, וכן משמע מדברי ההליכו"ע (שם) שמכיא את דברי הגר"צ [אומנם בגמרא מכה וכן לתיוק כתב שיש להקל].

ומי שיש לו גזורים בעורו, כ' הקצות השולחן (סי' קלז, ברה"ש ס"ק כ) כיון שסו"ס אין לו מכה, הוי כסיכה לתענוג ומותר, אך דעת הגר"ש ז"א אייערכך (שש"כ פל"ד הערה ס"א) לאסור בזה.

לזכרון עולם בהיכל ה'

להנצחת יקירך
03-5520004

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אהרון
בן רחל

איגרת ל בני הנעורים

העולם בנוי לפי קביעת התורה וחז"ל

משא של חטים לפסח אמר רפ"י לנהר: "חלוק מימך גם לו שעסוק במצוה הוא", וחלק שוב... והיה שם עימו גם אותו סוחר ערבי שהיה מלווהו, אמר לנהר שוב: חלוק גם לו שלא יאמרו כך עושים לבני לזיה. ולכאורה איך הצליח רבי פנחס בן יאיר לקרוע את הים ג' פעמים מה שלא הצליח משה בקושי רב?

ותירץ האור החיים הקדוש שמעשה של משה היה קודם קבלת התורה, ובלי התורה לכאורה לא היה למשה את הכוח לכך, ואילו מעשה דרכי פנחס בן יאיר היה לאחר מתן תורה וכוח התורה לכופ את הבריאה כולה.

כל מעשה בראשית כפופים לתורה ועמליה שכן כתיב "אם לא בריתי יום ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי" (ירמיהו לה, יג), התורה היא השורש והמקור ממנו נובע הכוח לשלוט בשמים ובארץ (שהרי כל הבריאה תלויה בתורה). ולכן בקריעת ים סוף הים לא רצה להיקרע שהרי היה זה לפני מתן תורה וטענתו שהוא קודם כמעשה בראשית ולכן הוכרח הקב"ה לעמוד לימינו של משה. אבל אצל רפ"י היה לאחר קבלת תורה ולפי שהתורה קדמה לבריאת העולם, יש בכוח התורה וממילא גם כלומדיה לכופ את הבריאה לעשות רצונם, והוכרח הנהר לחלוק אפילו ג' פעמים.

והיינו שהקב"ה קבע שע"י סברת חז"ל בכל דור ודור יקבע דין התורה. וכפי שאמרו חז"ל לא בשמים היא והקב"ה ממתיק לשמוע מה פוסקים להלכה בניו השוכנים בעולם הזה, התורה כבר לא בשמים היא אלא ביד ישראל ועל התורה נאמר אסתכל באוריתא וברא עלמא" ומשום כך ביד ישראל העוצמה והכוח לשלוט בבריאה, וזהו "החודש הזה לכם" - המצווה שבה מתבטא כוחו של ישראל לקבוע ולשלוט ביקום.

וכן כתב רש"י על הפסוק "היש בה עץ" (במדבר יד, כ) אמר משה למרגלים: לנו ובדקו בארץ כנען, היש בה עץ, האם יש בהם אדם כשר שיק עליהם מזכות - הצדיק מן על העם ושומר עליו. וביארו בסנהדרין (צט): את הפסוק "ונשאתי לכל המקום בעבורם" (בראשית יח, כו) אם היו תלמידי חכמים בסדום לא היתה העיר נהפכת שכן נאמר "לא אשחית בעבור העשרה". בכוח התורה להגן לשמור ולהטיב, כשם שמצינו (ברכות יז:) "כל העולם ניזון בשביל ר' חנינא ב"ר. הנהגת הבריאה ניתנה ביד החכמים וזה החודש הזה לכם - הבראשית של התורה, התחלת התורה, ראשון הוא לכם לחודשי השנה.

כלכד אלא מתפשט לנושאים ודינים אחרים, כגון נער שהגיע לגיל בגרות ועונשים והתחייב מיתה, אם יעברו בית דין את החודש או השנה יפטר, ואם לא יעברו בית דין יהיה חייב. (אם נולד בא' חשון וקודם לבר מצוה שלו בל' בתשרי, עשה עבירה שחייב בה מיתה אם הבית דין יעברו את החודש עדיין קטן הוא ופטר שהרי חודש מעובר הוא חודש בן ל' יום, אבל אם בית הדין יעברו את החודש ואז הל' בתשרי הופך להיות ראש חודש חשון שהוא א' חשון הוא נעשה בר מצוה וגדול וחייב עונשים). אם כן רואים שכח קביעת החודש מתבטא גם כאפשרות לשלוט על הדין והעונש, ויעריין עוד בירושלמי.

ועל כן צריך לדעת שכאשר אדם מגיע לב"ד וב"ד פסקו לו את ההלכה שהוא צריך לשלם, הרי שנודע שכסף זה אינו שייך לו לפי מציאותו של העולם כבר מששת ימי בראשית, ועל כן כל ההשלכות הטובות מכך כגון שלא יוכל עתה לתת צדקה בממון זה, וכן שלא יוכל לנסוע למקום פלוני מחמת חסרון ממון זה, כך הוא צריך להיות לפי מה שקבע ה"ת בעולם.

המדרש (ש"ד כא ו') מספר שביציאת מצרים הים לא רצה להיבקע לפני משה מפני שהים נברא ביום ג' ומשה נברא ביום שישי והוא קודם לו שהרי אדם הראשון נוצר ביום השישי, עד שנטה ה' ימינו לימין משה ונבקע הים, והקשה האור החיים הקדוש מהמעשה בחולין (ד'), דרכי פנחס בן יאיר שהלך לפדיון שבויים ופגע בו נהר גינאי אמר לו: "גינאי, חלוק לי מימך ואעבר כך", אמר לו הנהר: "אתה הולך לעשות רצון קונך ואני עושה רצון קוני (שהרי הקב"ה ציווני לזרום כדכתיב כל הנחלים הולכים ליס), אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה, אני ודאי עושה". אמר לו ר' פנחס: "אם אי אתה חולק טורני עליך שלא יעברו כך מים לעולם", ואז חלק לו. היה שם אדם שהיה לו

"החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחודשי השנה" (שמות יב, כ'), אמרו חז"ל משה הראה את החודש לישראל אמר להם כזה תהיו רואים וקובעים כך לדורות (מכילתא), מכאן שקביעת החודשים והמועדות נמסרה לישראל. ולמדו חז"ל שקביעת החודש ועיבור השנה ניתנה "לכם" - לחכמים, שאם אומרים "מקודש" נעשה ראש חודש ומתחיל מניין החודש הבא.

וכן הובא בדעת זקנים (לבעלי התוספות) אמר ר' אושעיא כשישראל מגיעים לראש השנה הקב"ה אומר למלאכי השרת העמידו כימה והוציאו ספרים כי למחר אני בא ודן עולמי, בין כך ובין כך נמלכים בית דין של מטה ועיברו ודחו לראש השנה עד יום של אחריו, למחר אין הקב"ה דן את עולמו, באין מלאכי השרת לפני הקב"ה ואומרים לפניו רבון העולמים, לא כך אמרת לנו למחר אני דן את עולמי, ונשמת הדין באפס. אמר להם הקב"ה הרי בני דוחין את הדין עד למחר, הדבר מסור בידם שאתם צריכים לילך אחרי קביעותם וכל מה שאתם עושים נעשה עימם.

ומעשה היה שרצה ר' יהושע לקבוע את החודש שלא כרכן גמליאל מפני שלדעתו היו עדי שקר שהעידו על הלכנה בחידושה. שלח לו רבן גמליאל שהיה הנשיא: "טורני עליך שתבא אצלי במקלך ומעותיך ביום הכיפורים שחל להיות בחשבונך!" הלך ומצאו ר' עקיבא מיצר. אמר לו: יש לי ללמוד שכל מה שעשה רבן גמליאל עשוי. שנאמר "אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם כמועדים" (ויקרא כג, א) תלה הכתוב את המועדות בקריאת בית דין. בין בזמן ובין שלא בזמן אין לי מועדות אלא אלו (אלו דברי המשנה, ראש השנה כה.). וביארו "אשר תקראו אותם" (כתיב אתם בלי "ואו" אך קרי אותם) ודרשו אתם אפילו שוגגים, אפילו מזידים, אפילו מוטעים. משמע שקביעת הזמנים והמועדים תלויה בבית דין כלכד ואפילו שקבעו שלא בזמן ושלא בצדק, ועל אף שהאמת והקב"ה ירצו לשנות כביכול אין ביכולתם, החכמים שולטים בזמן ומונים על פי חשבונם למרות הכל.

וכך זה שניתן להם אינו מצטמצם בקביעה זו

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ורד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

יניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והנצחות

יוסף בן שרה

מאיר בן מדי

ירמיהו בן ויקטוריה

פריטים סמונים לפרשת בא

"ויעל הארבה על כל ארץ מצרים..."
מצאו 15 פריטים המסתרים בתמונה

רשימת הפריטים:

1. מצות - "מצות תאכלו"
2. קערה עתיקה עם מרור - "על מרורים יאכלוהו"
3. סלה - "שנה תמים בן שנה"
4. כלי כסף וזהב - "וישאלו ממצרים כלי כסף, וכלי זהב"
5. סנדלים עתיקות - "נעליכם ברגליכם"
6. חגורה - "מתניכם חגרים"
7. מקל הליכה - "מקליכם בידים"
8. שמלה תנכית - "צורת בשמלתם"
9. כלי עם דם - "ולקחו מן הדם"
10. קערה עם בצק - "בצקם של בני ישראל הספיק לתפוח..."
11. פנס שמן - "מסמל את האור בבתי ישראל בזמן מכת חשך"
12. צנצנות - "בה חשבו המצרים לשמור את הארבה שיותר"
13. חמור - "וכל פטר חמור תפדה"
14. תבואה - "ויאכל את כל עשב הארץ"
15. שק צידה לדרך - "לקחו עמם בני ישראל בחפזון כשיצאו ממצרים"

מי ימצא את כל הפריטים ראשון? בהצלחה!

מצא את ההבדלים

"ויקחו להם איש ששה לבית אבותם." רגע לפני שיוצאים ממצרים
עזרו לנו למצא 17 הבדלים בתמונות שלפניכם!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה - בהצלחה!

נדרבי הרשבי

דברי תורה
דרך אורו של הרשב"י
בזוהר הקדוש

יציאת מצרים בנצחון התאוות

ועבודתנו בהם היא א. לתקן את המידות ללא הרף, לפי ששורש כל העבירות הם המידות הרעות כמוכא בשערי קדושה ועוד. ב. לעוק אל ה"ת בכל עת על עניינים אלו, ולהראות להי"ת שדברים אלו חשובים בעינינו יותר מצרכינו הגופניים ופדנסתנו וכו'. ג. לעמוד איתנים בעקשנות ובמסירות נפש בהחלטה לא ליפול ליאוש כלל, וגם אם יקח הדבר לתקנו כמשך שנים רבות.

וככל שיתעלה בדברים אלו הרי שהי"ת יהא יותר קרוב אליו, שהרי אין ה' דר עם גבה לב כפי שנאמר 'תועבת ה' כל גבה לב' היינו שהגאווה היא שורש המידות הרעות, וע"י ההתאמצות והכניעה לה' הרי ה' יהא עימו ויבא לעזור לו להילחם עם היצר הרע, כפי שבא ה' עם משה אל פרעה וכמו שאמר 'חז"ל אילמל הקב"ה עוזרו אינו יכול לו'.

וצריך לדעת שכל נשמות ישראל היו בחטא אדם הראשון [מלבד הנשמות של הזיהורא עילאה שברחו מאדם לפני שחטא, וכפי שכתב האר"י"ל בשער הגילגולים] ומסביר הרמח"ל בספרו 'קנאות' צבאות' שהחטא של אדם הראשון נגרם על ידי מה שכתוב בפסוק 'זרע האשה כי תאוה הוא לעיניו' ונחמד העץ להשכיל וכו' ותפקנה עיני שניהם' תאוה לעיניים היינו בחינת רצונות תאוות וכיסופים לעולם הזה ותענוטותיו שהם בכתר, וכפי שהתבאר שהרצון והתענוג הם בכתר בחינת אריך ועתיק, וידועים דברי רבינו הרמ"א שכותב בספרו 'תורת העולה' שמחטא אדם הראשון נולד באדם הרצונות לעולם הזה וזהו המסך לחצוץ בין ה' והתורה הקדושה.

והבני יששכר מסביר שיש ג' מיני תאוות והם א. תאוות הכבוד והגאווה, ב. תאוות הממון ג. תאוות הגשמיות, ובמצרים היו את ג' התאוות הללו והם שורש הע"ז, ולכן עם ישראל נשקע בע"ז ובתרכותם של מצרים, ובשלב הראשון של יציאת מצרים ה' פתח פתח לכל הדורות, והיינו שבתחילה הוציא אותנו ממצרים ואח"כ אמר לנו ה' כעת תוציאו את מצרים מתוכם על ידי התעלותכם, וזהו הבחינה של האור הגדול של ליל הסדר, ואילו אח"כ יש את מ"ט ימי העומר. וכאשר יתבונן האדם יראה שיש בנו את כל ענייני מצרים וממילא ירגיש שפלות גדולה על עצמו, ואם מודה באמת זו ומרגיש השפלות הראויה וקורא לה' בבחינת 'תפילה לעני' ורצה להוציא את תאוות הכבוד ותאוות הממון ותאוות העולם הזה אז יצליח לצאת למצרים ממצרים.

ועל כן אין להצטער על הניסיונות של העולם הזה, אלא אדרבה לשמוח ולהתעלות על ידם לדבקות בהי"ת, וכל הגדול מחכירו יצור גדול ממנו, ויהי"ד שיזנו הי"ת לעובדו בלבב שלם ונפש חפה ולהתעלות בדבקותו על יתברך על ידי שיקבל את תשובתו ויחזירנו בתשובה שלימה אמן.

וחלוקת הדברים כך היא: הגאווה והכבוד ותאוות הגשמיות – בכתר. ואילו החכמות והיצוניות שהם המסייעים לבעל התאוה להצדיק את מעשיהם ורצונותיהם – בחכמה, ושניהם משפיעים על הדעת של האדם. וכאשר האדם מגיע לבחינת ידיעת התורה וידיעת ה' בחכמה כבינה וכדעת שלו אזי גרם בעצמו כיסופין ואהבת ה' בבחינת 'גרסה נפשי לתאוה', נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה'.

ולכן על ידי שאדם ניצל מטומאת בחינת הכתר והחכמה דקל' הרי הוא זוכה להארת הכתר והחכמה וקדושה שהם קדושת התורה והדבקות בו יתברך, ולכן המכות הם כנגד הספירות כמוכא בהגדה של פסח שכל מכה יצאה מן הקדושה והכתה בסיטרא אחרא כנגדה, ויעוין בהגדה של פסח עם הביאור הנפלא שמע בני, ששם מסודר על כל מכה ומכה בשפיות היין את ה'יה רצון' שסידר הרש"ש כיצד תצא כח הקדושה ותכה את הטומאה ואין כאן המקום להאריך.

ובכדי להבין את טעם העניין מדוע התאוות והתענוגים והגאווה הם כנגד בחינת הכתר, נקדים בס"ד שיש ללמוד את ביאור הדבר מבחינת 'מכשירי אצורה אלוה' לדוגמא כאשר אדם רוצה להקים בית הכנסת לעובדי ה', סימן שהיה לו כבר את העונג וההרגשה הטובה של מציאות זו של שהות בחצרות בית ה' ועל כן נכספה נפשו לבנות בית הכנסת זו, ובתחילה עולה לו המחשבה והרצון לעשות זאת, ולאחר מכן מתחיל בחכמתו לחשוב כיצד לבנות את בית הכנסת, ואז מתבונן בבנינו כיצד יראו כל החדרים וההיכלות וכו', ולאחר מכן מחליט בדעתו להורות לטף שלו שכולל את ידיו ואת רגליו שהם אברי פעולותיו והם בחינת הו"ת (ו' אברים תחתונים) שלו שהם כלי המעשה, מורה להם לעשות את פעולת הבניה מהחל ועד כלה, וכאשר נסתיימה הבנייה והושלמה המלאכה הרי התקיים מלכותו (בחינת המלכות) ע"י שלימות התוצר אשר חפץ בו.

ונמצא הנועם הראשוני שהוליד את הרצון הוא בחינת העתיק שבכתר, ואילו הרצון שהוא הדחף של כל הקמת בית הכנסת הוא האריך שבכתר. (ועל כן כידיע ש"אריך" הריהו בפנימיות כל הספירות כולם מהעליון ועד לתחתון, לפי שבכל פעולה ופעולה יש שיתוף של הרצון הראשוני, כי לולי הרצון, אין את הדחף גם לפעולה הקטנה ביותר).

ונמצא שהעונג והרצון הם בכתר, וכנגדו בטומאה הם התאוות והרצונות הרעים וכפי שנתבאר.

וכל אחד יש לו עבודה מיוחדת בעבודת ה' הן בענייני המידות והן בענייני התאוות והאמונה וכו', וידוע שלאחר שלצערנו הקדמנו להשביע את יצרנו הן בגילגול זה הן בגילגולים אחרים, על כן יש בחינת שהם בידנו לתקנם בנקל, ויש בחינות שאין בידנו לתקנם בנקל, לפי שהם כוחות שורשיים של יצר הרע.

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וכו'

ידועה שאלת הזוה"ק מדוע אמר ה' אל משה בא אל פרעה ולא אמר לך אל פרעה, ומפרש הרשב"י לפי שמשה רבינו פחד מלהגיע למקום הטומאה של פרעה ואפי' מלאכים של מעלה פחדו להגיע למקום זה, ועל כן נאמר (ביחזאל כט) הגני עליך פרעה מלך מצרים התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו, וקודשא בריך הוא אצטרך לאנחא ביה קרבא ולא אחרא כמה דאת אמר אני ה'.

ומסביר הזוה"ק שהיאורים של פרעה זה הכלים והספירות של הטומאה. ואילו התנים הגדול הרובץ בתוכם הוא העצמות של הטומאה השוכנת בתוך הכלים הנ"ל, ועל כן היה למשה רבינו פחד גדול מכך. וידוע מה שכתוב במפרשים ש-ז' המכות הראשונות שהיו בפרשת וארא הם כנגד ה-ז' ספירות תחתונות, ואילו בפרשת בא ישנם את הג' מכות האחרונות שהם כנגד ה-ג' ספירות ראשונות וגבוהות שיש בראש והם כנגד חכמה בינה ודעת, ועל כן למשה היה יותר פחד להתעסק בהם (ויש להעיר שגם במדרגת היותר נמוכים של המכות שנאמרו בפרשת וארא ג"כ כתיב 'בא אל פרעה' וכו' לפי שגם שם היה למשה פחד מסויים, ויעוין בבעל הטורים ריש הפרשה).

וצריך לבאר עניין פחדו של משה, שהוא אינו רק כפשוטו דהיינו פחד גשמי שמא יהרגוהו כוחות הטומאה, אלא העניין הוא שכאשר הבין משה שצריך להכנס למקומות חרשים של מדרגות הטומאה, הבין שהדבר עלול לפגם בקדושתו הגדולה ויכלול ניסיונות חרשים בעבודת ה' ועל כן פחד להלחם מלחמה זו שמא אינו ראוי והגן אליה, ואף שאצל משה רבינו יראת ה' היא 'מלאת זוטרת' מ"מ רצה משה לשמור מידה זו בשלמותה מבלי פגם וסדר ואפי' קטן שבקטנים.

ובכדי להבין במקצת את הבחינה של הניסיונות הגדולים שהם כנגד ה-ג' ספירות ראשונות של החכמה בינה דעת יש להקדים שכל יהודי יש לו בחינת א"ק ואב"ע שלו, כלומר כל יהודי הוא עולם שלם שבנוי מכל העולמות כולם, ויש לו שורש בעולמות העליונים לפי ההשגה שלו, ולכן אין לנו את ההשגה בבחינת של משה רבינו, אולם יש ללמוד מענין הפחד של משה והצטרפותו ללווי של הי"ת כמה צריכים אנחנו להיות בבחינת 'אשרי אדם מפחד תמיד' שנאמר על פחד של דברי תורה וקיום מצוותיה.

וצריך לדעת שהניסיונות של בחינת הג"ד של הקליפה היינו הניסיונות של בחינות של כלול הדעת והנגיעות האישיות הנכנסות לתוך מחשבת האדם, ועל ידי נגיעות אלו הרי הוא מגיע למידות הרעות ואף מתערך לעצמו את רצונותיו הגשמיים ורדיפת תאוותיו ח"ו.

תענית דיבור המרבי

בהשתתפות מו"ר המקובל

הרה"ג **בניהו שמואל'י** שליט"א

מצווה להשתתף
גם בחלק מהיום!

קריאת ג' ספרי תהלים | ארוחת צהריים | כיבוד קל במהלך היום

בסיום היום יערוך מו"ר שליט"א פדיון נפש לכלל הציבור

שתתקיים אי"ה ביום שלישי ו' שבט (04.02.25) החל משעה 8:00
בחיכל ישיבת חמישי"ר דח' אורט ישראל 4 בת-ים

בס"ד

"הרוצה לנסך יין על גבי המזבח,
ימלא גרונם של תלמידי חכמים" (יבוא עא)

בישיבתנו הקדושה יושבים מדי יום אברכים תלמידי חכמים
אשר לומדים והוגים בעיונה של תורה משעות הבוקר ועד לשעות אחר הצהריים

מעוניין לזכות ולהיות שותף?

ניתן לתרום ארוחת צהריים להצלחה, לרפואה שלימה,
לסעודת הודיה, ולעילוי נשמת

בכל סעודה, אחד האברכים יאמר דברי תורה לזכות התורמים
לרפואתכם ולהצלחתכם, או להבדיל לעילוי נשמת יקיריכם

בתרומתכם הנדיבה, אתם זוכים להיות שותפים בהחזקת התורה הקדושה!

להשתתפות: 03-5520004

יהי רצון שזכות המצווה תגן בעדכם,
ויתמלאו כל משאלות לבכם לטובה, אכי"ר.

מוסדות המיישי"ר

משמרת טיול הסקסלים הארץ ובניהו שמואל'י שליט"א

סדר התיקונים בימי השוכבי"ם בישיבתנו

יום שלישי פרשת בשלח	ו' שבט 04.02.25 בשעה 8:00	סדר תענית דיבור העולמי ג' פעמים את התהלים
יום שני פרשת יתרו	י"ב שבט 10.02.25 בשעה 13:00	תיקון יטבול ביום התענית 9 טבילות במים קרים
יום שלישי פרשת משפטים	כ' שבט 18.02.25 בשעה 13:00	תיקון עונות הכללי והיסוד
יום חמישי פרשת תרומה	כ"ט שבט 27.02.25 בשעה 13:00	תיקון חילול שבת ותיקון ערב ראש הודש

• המתענה צריך לקבל על עצמו תענית התפילות המנוחה ביום קודם, ולפירט בעבור מה מתענה

• מי שאין באפשרותו להגיע ומעוניין לעשות את התיקון, יתענה באותו היום
ויקרא את נוסח התפילה ויטבול את שמו בטלפון 03-5520004 (שלוחה 3)
ובעז"ה כבוד מו"ר גדול המקובלים הרב בניהו שמואל'י שליט"א
יכון עליו בשעת התיקון ובתפילות ה"ענני" של הרש"ש.
ויהי רצון שנוכה לשוב בתשובה שלימה לפני אבינו שבשמים
ויתקבלו תפילותיו ברצון, אמן.